

Nu blir det skarvsöm
för allt vad tygen håller!

HÄNDER

3/2024

Medlemsblad för Jönköpings läns hemslöjdsförbund
och information från Utvecklarna inom hemslöjd

INNEHÅLL

Inledare	sid 3
Medlemsträffar	sid 4
Hemslöjdens dag	sid 5
Varför så mycket skarvsöm?	sid 6
Medlemskväll på Museet	sid 7
Medlemsresa till Skövde & Slöjdens hus.....	sid 7
Medlemsföreningar	sid 8
Gnistrande skymd	sid 8
Skarvsömskväll i Apladalen.....	sid 9
Träffar i Hemslöjdens hus.....	sid 10
Föreläsningar	sid 11
Kreativa händer.....	sid 11
Vi sätter ljuset på.....	sid 12
Ingrid Kristensson – en pionjär	sid 14
Linda Petersson – en skarvsömmerska	sid 15
SKARVSÖM En sammanställning	sid 16
Barn och unga	sid 18
Slöjdsidan.....	sid 19
Kurser	sid 20
Utställningar	sid 22
Skogens material	sid 23
Nya Böcker	sid 24
Ljusets fest i folklig dräkt.....	sid 26
Tabergsådalens kulturhus.....	sid 26
Säljes	sid 27
Efterlysning skarvsöm.....	sid 27
Digitalt museum	sid 27
Kalendarium	sid 28
Konstfesten i Habo.....	sid 30
Stipendier.....	sid 30
Hitta till Hemslöjdens Hus	sid 30
Om förbundet.....	sid 31
Adresser och telefonnummer	sid 31

HÄNDER

OMSLAGSBILD

Foto: Anna Kjellander

UTGIVNING

Händer är ett medlemsblad som ges ut fyra gånger om året. Du som är medlem i någon av de till förbundet anslutna slöjdföreningarna får Händer hem i brevlådan. För medlemskap i Jönköpings läns hemslöjdsförbund se hemsidan www.hemslojden.org.

ANNONSER

Privatpersoner som vill sälja material, redskap etc. får annonsera gratis i mån av plats. Vi förbehåller oss rätten att utforma och redigera materialet.

VILL DU BIDRA?

Bidrag till Händer, både text och bild välkomnas och publiceras i mån av plats.

HÄNDER TRYCKS HOS

Arkitektkopia

UPPLAGA:

575 ex

ANSVARIG UTGIVARE:

Anna Kjellander, ordförande i Jönköpings läns hemslöjdsförbund.

ADRESS: Jönköpings läns

hemslöjdsförbund
Hemslöjdens Hus, Hus B9
Länssjukhuset Ryhov
551 85 Jönköping

REDAKTÖR

Eva Landén

FORMGIVNING OCH ORIGINAL

Anna Kjellander

NÄSTA NUMMER

Nummer 4/2024 utkommer i slutet av november det blir ingen tidning utan ett informationsblad. I februari ser tidningen ut som vanligt igen. Materialet till nr 1/2025 lämnas in till någon av utvecklarna senast 15 januari. Maila gärna.

Kulturutveckling – hemslöjd

Hemslöjdens Hus, Hus B9,
Länssjukhuset Ryhov, 551 85 Jönköping
e-post: hemslojd@rjl.se
hemsida: www.rjl.se/hemslojd

Utvecklare hemslöjd

Niclas Flink 010-242 59 97,
niclas.flink@rjl.se

Eva Landén 010-242 59 95,
eva.landen@rjl.se

Filippa Boqvist 010-242 59 96,
filippa.boqvist@rjl.se

Ett litet ord på fem bokstäver

Vad är viktigast för Jönköping Läns Hemslöjdsförbund då vi i styrelsen reflekterar över det gångna året och sätter planen för kommande år? Det viktigaste skulle kunna vara hur många medlemmar vi har, vilka kurser vi organiserar tillsammans med utvecklarna på Regionen, antal besökare på Hemslöjdens dag eller hur vi får barn och unga att slöjda mer. Bra grejer alltihop, men det är ett litet ord på fem bokstäver som vi sätter främst i vår verksamhet – Glädje.

Den första glädjen jag tänker på är **skaparglädje** – att låta händerna göra saker som hjärnan hittar på, och ibland även utan att hjärnan är med. Bara låta sig svepas med för att materialet är fint, att tekniken är spännande och att resultatet är åtråvärt. Kombinera skaparglädjen med motivation, då händer det saker! För mig personligen är skaparglädjen en stor drivkraft, även i de stunder när jag trots allt tappar motivation. Jämför med att älska glass, men inte alltid vara sugen. När jag tappar motivation att skapa beror det oftast på att jag överkonsumerat idéer och skapande - ätit för mycket glass helt enkelt.

Då tar jag en paus och finner **glädje i slöjdavhållsamhet** – att vila min kreativa själ en stund. Inte vila för att ha kul senare, utan för att vilan skänker mig glädje och tillfredsställelse i nuet, i vetskap om att det pågår en påfyllning av inspiration och idéer i det tysta. Jag har precis gått igenom en sådan period, inte av total avhållsamhet kanske, men med betydligt mindre slöjdande än normalt för mig. Under viloperioden fyller jag på min motivation på en mängd olika sätt, sällan aktivt utan mer för att något sveper förbi och fastnar i förbifarten. Saker eller händelser som inspirerar, föder idéer och ger mig glädje. Allt detta blir ingredienser till en ny kreativ gryta. En slev sociala medier, två skopor naturupplevelse, en gnutta färg och struktur på en sliten vägg, ett samtal med en kompis, en portion av en teknik jag länge velat prova, ett bit material som lockar mig. Vips så har motivationen väckts till liv och jag hittar lusten att koka ihop något kul.

Sen har vi ju **slöjda-tillsammans-glädjen** som skapar en speciell gemenskap. Oavsett om vi sitter tillsammans alldeles tysta och fokuserade, eller utbyter kunskaper och erfarenheter, eller ägnar oss åt socialt småprat, så skänker det oss glädje att slöjda

Bild av Gabriella Eriksson

tillsammans. På Hemslöjdens aktiviteter finns det plats för alla, för mig som oftast skapar i det tysta och hellre lyssnar än pratar, eller för den som tycker att största glädjen är att umgås snarare än att få något gjort på plats. Alla är vi olika men glädjen delar vi tillsammans.

Slutligen, vad sägs om **glädjen att övervinna** hinder och utmaningar? För mig handlar detta oftast om att lära mig något jag inte kan eller att lösa ett problem som uppstått. Just nu pågår ett flerårigt stickprojekt som har försatt mig i många återvändsgränder. Det är tröjan som blev en klänning, som klipptes ned och stickades ihop igen, och då blev för bred så den måste klippas ned igen. Den ligger nu på mognad tills jag tar tag i den igen. Mer om hela den processen senare i höst då jag har utställning på Hemslöjdens Hus.

Jag vill tänka att slöjd och glädje går armkrok på många sätt, och att det finns många olika sorts glädje i slöjdandet. Fundera på vad slöjdglädje betyder för dig! Jag hoppas i alla fall att detta nya nummer av Händer ska skänka dig mycket glädje och att ses vi i höst på några av våra sköna slöjdaktiviteter.

Gabriella Eriksson

Ledamot i Jönköpings Läns Hemslöjdsförbund

Ta med en vän och kom på

Medlemskväll - Mina bästa slöjdböcker

13 november kl 18.00

Plats: Hemslöjdens Hus i Jönköping

Vi träffas över lite fika och delar med oss av våra bästa slöjdbokstips. Ta med böcker du har hemma som kan vara av intresse för andra.

Du bestämmer själv om du bara vill tipsa om dina böcker, kan tänka dig att låna ut den eller vill byta/sälja. Möjlighet finns även att göra en efterlysning om det är någon särskild bok du vill titta i/låna/köpa. Skriv isåfall det i din anmälan så skickar vi ut det till samtliga som anmält sig innan medlemskvällen.

Vi ses i Hemslöjdens Hus onsdagen den 13 november kl 18.00. Medlemmar är välkomna att ta med en vän. Kvällen är gratis och fika finns till självkostnadspris.

Anmälan görs senast söndagen sen 10 november till idawigrup@hotmail.com

Vilken är din bästa slöjdbok?

Välkomna!

Jönköpings läns hemslöjdsförbund bjuder in till

Skarvsömsworkshop

30 november kl 10-15

Plats: Hemslöjdens Hus i Jönköping

Denna lördag så dyker vi in i skarvsömmen från olika vinklar. Vilka färger kan man använda och hur ska man tänka när man väljer färger? Kan man sy skarvsöm i andra material? Finns det egentligen någon begränsning på vad man kan göra.

Kom och bli inspirerad till att skapa din egen skarvsöm. Programmet är inte riktigt klart, men det kommer bli en blandning av workshop och inspirationsdag med någon eller några korta föreläsningar.

Mer information kommer, håll koll på mailen och hemsidan.

Har du frågor eller vill föränmäla dig, maila info@jonkoping.hemslojden.org
Det kommer vara ett begränsat antal platser.

Boka datumet i kalendern!

Välkommen att fira

Hemslöjdens dag!

Den 7:e september är det Hemslöjdens dag! Hemslöjdsföreningar över hela landet bjuder in dig och alla du känner att prova på slöjd och hantverk! I länet firar vi med att sy skarvsöm på tre platser.

Habo:

Firas på Blå torget och inne i biblioteket i Habo, mellan 10 och 13.

Vi visar skarvsöm, tovning och arbetar med sly.
Handkraft är på plats och du kan du prova på att slöjda.
Material finns på plats, du behöver inga förkunskaper
och du kan komma och gå när du vill.

Bodafors:

På Kulturgatan blir det utställningsbesök och workshop.

Vi startar kl 11 med en visning av utställningarna TRÄ ART 2024 och Hundra textila röster. Jönköpings läns hemslöjdsförbund bjuder på inträde till länets medlemmar. Efter det, mellan 12:30 - 14 är det en skarvsömsworkshop i nya verkstaden, då Yvonne Lindbom visar hur du gör. Det finns material på plats.

Om du har, ta gärna med ditt sykit, dvs nål, tråd och sax!

Det finns möjlighet att köpa fika på Hans hantverksbageri & konditori under dagen.

Värnamo:

Firas i Apladalen mellan 12 och 15.

I Marknadsstugan visar olika slöjdare sina hantverk och i Prästgården syr vi skarvsöm.
Möjlighet att prova på lite av varje och ta en fika.

Välkomna!

Vi firar Hemslöjdens dag!

*Del av verket "Peaceflower" av
Elizabet Christiansson, som visas på
Hundra textila röster på Kulturgatan.*

Fodral i skarvsöm av Jenaette Rångeby

Varför så mycket skarvsöm?

Under hösten 2023, närmare bestämt den 18 november, satt jag och åkte tåg hem från en föreningsdag i Stockholm. Jag var där i min roll som ordförande för just Jönköpings läns hemslöjdsförbund. Under dagen så hade vi fått lyssna på en representant för Institutet för språk och folkminnen (ISOF) som berättade om deras uppdrag med trygghand av det immateriella kulturarvet och vilket stöd de kan vara för civilsamhället.

Civilsamhället tänker du, vilka är det? Civilsamhället består av ideella organisationer, religiösa samfund, fackföreningar, sociala rörelser, och andra frivilliga grupper som verkar utanför staten och marknaden. Dessa aktörer arbetar för att främja samhällsintressen, skydda mänskliga rättigheter, och bidra till social sammanhållning genom att engagera medborgare i olika former av aktivism och gemensamma projekt. Vi som hemslöjdsförbund eller hemslöjdsförening är en del av civilsamhället.

Därefter berättade Eva-Lisa Krabbe, ordförande i Övre Hälsinglands hemslöjdsförening, som även sitter i styrelsen för Gästrik-Hälsinge hemslöjdsförbund, om hur de har arbetat med att skicka in förslag till Sveriges nationella förteckning över immateriella kulturarv (sök på levandekulturarv.se). Det är en lista över olika levande kulturarv i form av traditioner, högtider och andra immateriella kulturarv som finns i Sverige. Gästrik-Hälsinge hemslöjdsförening har ansökt om att få med Hälsinglands schablonmåleri, Delsbosöm mm på förteckningen över levande kulturarv.

Dagen fortsatte med mer informationspunkter, stipendieutdelning och som siste talare så berättade Curt Bengtsson om sitt projekt Hedaredskorgen Då, Nu och Sedan. Han hade sökt och fått pengar från Riksantikvarieämbetet, RAÄ. Ett bidrag som RAÄ fördelar till insatser med syfte att bevara, använda och utveckla kulturarvet.

Men nu satt jag alltså på tåget hem med all information snurrande i huvudet. Lite avundsjuk på alla olika lokala tekniker som Hälsningland kan visa upp och tänkte vad har vi i Jönköpings län? Vad har vi för kulturarv som är levande, spännande och behöver komma in på ISOFs lista.

Vi, i styrelsen och förbundet, hade ju under det gångna året jobbat med sparsamhetslöjd och tre dagar tidigare, den 15 november hade vi fått det glädjande beskedet att vi blivit beviljade pengar som vi ansökt om från Region Jönköpings län. Pengar som till en film om just Sparsamhetslöjd. (Filmen är precis inspelad och ska nu klippas innan den kommer kunna spridas). Personligen gillar jag ordet sparsamhetslöjd och ville inte släppa det.

Så kom jag på det, skarvsöm. En slöjdteknik med en stark koppling till Västbo härad i Jönköpings län och trakterna däromkring. Fast jag aldrig själv sytt skarvsöm så hade jag ju sett både de fina kuddarna och nåldynorna som finns på Hemslöjdens Hus och andra föremål fladdra förbi över tid. Dessutom visste jag att det finns aktiva slöjdare som syr skarvsöm både i Värnamo och Habo. Självklart sökte jag på levandekulturarv.se men utan träff. Detta borde vi ju jobba på. Att få med skarvsöm på listan. Sökte vidare på digitaltmuseum.se och såg alla de otroligt fina kuddar som finns bevarade på Jönköpings läns museum.

Med tanken nedtecknad, både i minnet och anteckningsblocket, så fortsatte tankarna. Om nu skarvsöm är ett levande kulturarv kanske vi kan göra något större än bara få med tekniken på en lista? Om RAÄ fördelar pengar till de som vill bevara, använda och utveckla kulturarvet, är inte det något som vi skulle kunna söka till skarvsöm?

Jag tog med mig mina idéer till nästkommande styrelsemöte och till min stora glädje så tror jag alla blev glada och kände sig inspirerade att göra något stort av skarvsöm.

På något sätt så kändes skarvsöm nytt, roligt och som någon sagt, det nya svarta. Den 30 november beslutade vi att vi kommer skicka in en ansökan till ISOF nu under nästkommande ansökningsperiod och att vi skulle söka pengar för ett större projekt - **Skarvsöm - en sparsamhetslöjd att utveckla**. Ett projekt som ska innehålla två utställningar, workshops, föreläsningar, en film och kartläggande av vad som finns bevarat men också plats för utvecklande av tekniken.

Ansökan skickades in i januari och beslutet skulle komma först i maj. Under tiden vi väntade på svaret så beslutade vi att vi kör ändå. Kanske vi inte kan slå på den riktigt stora trumman. Men tanken på skarvsöm hade börjat gro på flera ställen och nu bestämde vi att vi ska vattna oavsett om vi får pengar från RAÄ.

Det är därför föreläsningen på årsmötet handlade om skarvsöm, vi var på länsmuséet i april (läs sidan 7) och vi åkte tåg till Skövde för besök på Skarvsömsutställningen där (sidan 7). Vi fick rapporter om att skarvsömmandet plötsligt ökade i länet och det glädjer föreningshjärtat. Dessutom tog Eva Landén fram en låda med material från Ingrid Kristensson med hennes sparade klipp och bilder, en guldgruva, du kan läsa hennes text om skarvsöm sidan 16 och en text om Ingrid på sidan 14.

Den 22:a maj fick vi så beskedet. Vi hade blivit beviljade hela det sökta beloppet från RAÄ och självklart firades det med Pommac på tåget när medlemsresan gick till Skövde några dagar senare och även under medlemskvällen i Värnamo firades det.

Så nu blir det skarvsöm för allt vad tygen håller. Det blir en lördag i november med temat skarvsöm och en första utställning i Hemslöjdens Hus i början av nästa år. Då hoppas jag att du har med ett alster eller två. Vem vet, kanske jag också har börjat sy skarvsöm på allvar?

Anna Kjellander

Händer nr 3 2024

Medlemskväll på Museet - skarvsöm

En kväll i april träffades vi för att titta på de skarvsömsdynor som Jönköpings läns museum har i sina samlingar. Varsamt fick vi möjlighet att utforska dynornas historia, färg, material och komposition.

Maria Ridderberg, intendent för samlingarna, berättade om att många av dynorna kommit till museet genom skaffare som under början av 1900-talet hjälpte till att förvärva föremål till museet. Många av de skarvsömsföremål som finns bevarade idag kommer från Västbo härad, Mo härad och södra Unnaryd, men det förekommer även föremål med annat ursprung. Framförallt är det bröllopsdynor från

1700-1800-talet, dessa användes när brudparet knäböjde vid altaret. I samband med industrialiseringen förändrades bröllopsrutinerna och bröllopsdynorna förlorade sin funktion.

Många av dynorna består av geometriska former, främst trianglar som är hopsydda med skarvsöm till kvadrater. Ofta hade de inslag av rött som var festens färg. Även blått och gult förekommer vilket man tror kan bero på att rester från militärernas uniformer användes för sömnaden av dynorna.

Dynorna som finns i samlingarna på Jönköpings läns museum är väl använda och är flera hundra år gamla, vilket gör det extra spännande att titta närmre på dem i verkligheten. Även avigsidan är intressant och ger flera ledtrådar om till exempel den ursprungliga färgen, lagningar som gjorts under ett senare skede etc. Ju mer man tittar, vänder och diskuterar ju mer upptäcker man och mer tankar och diskussioner väcks. Något som också diskuterades var symmetrin. Flera av dynorna är symmetriskt konstruerade till färg och form men har något som avviker, vad är tanken bakom detta?

Något annat som vi la märke till var att det i något fall använts ett mönstrat tyg som återfanns i dynor som kom från olika ställen i länet, något som onekligen sätter igång fantasin. Vi hoppas på att kunna ordna

ytterligare en medlemskväll på museet för att titta på skarvsömsdynorna men så länge kan du titta på dem i digitalt museum, se mer om detta i artikeln om DigitaltMuseum på sidan:

Ida Wigrup

Medlemsresa till Skövde & Slöjdens hus

En härlig lördag i maj var vi ett gäng på 13 personer som tog tåget till Skövde för att se Jeanette Rångebys utställning ”Små bitar kommer samman”.

På tåget sammanstrålade medlemmar

Vi skälade i Pommac och slöjdade på tåget

från Nässjö, Värnamo, Jönköping och Habo. Tillsammans fyllde vi vagnen med slöjdande och en gemensam skål för det glädjande beskedet att Jönköpings hemslöjdsförbund precis hade beviljats projekt pengar från Institutet för språk och folkminnen för att jobba vidare med skarvsöm. En bra start på en fortsatt fin dag!

En kort promenad tog oss till Slöjdens hus i Helensparken i centrala Skövde. En representant från Skaraborgs hemslöjdsförbund berättade om utställningen som både bjöd på det historiska, praktiska och kreativa perspektivet på skarvsöm och klackmattor.

Utställningen inspirerade kring hur skarvsöm och klackmattor kan användas, som tex överdrag till brandfilt, konst, väskor etc. Efter en god lunch tillsammans slöjdade sig ett nöjt gäng åter hemåt.

Ida Wigrup

Glada hemslöjdare från Jönköpings län

Handakraft

Lokal: Slöjdaretorpet,
Munkaskogsvägen 5, Habo

Hemslöjdens dag 7 september kl 10-13

Firas på Blå torget och inne i biblioteket. Vi visar skarvsöm, tovning och arbetar med sly.

Konstfesten i Habo 28 september - 6 oktober

Ställer vi ut hantverk se sidan 30.

Julskyltning i Habo 1 december.

Handakraft står inne på biblioteket och säljer lotter med vinster som medlemmarna har gjort

Brasafnar kl 18 i Slöjdaretorpet

- 2 september
- 7 oktober
- 4 november

Vi tar med eget hantverk och inspirerar varandra samt slår våra kloka huvuden ihop om när behöver hjälp med något.

Ordförande och kontaktperson:

Ankie Lund 070-531 43 56,
ankie0121@gmail.com

Nässjö Slöjdförening

Hemslöjdens dag 7 september

Firas på Kulturgatan Bodafors, med visning av utställningarna och skarvsömsworkshop, se sidan xx

Broderiträffarna startar 10 september, på Stadsbiblioteket i Nässjö. Första tillfället drop in från 15:30 – 18, eftersom biblioteket ändrat sina öppettider. Träffarna fortsätter varannan tisdag ojämnta veckor och kommer förhoppningsvis att kunna återgå till tiderna 16:30 – 19.

Förslag på höstens tema: Brodera på ett klädesplagg.

Kontaktperson broderiträffarna:

Ann Lindqvist, 070-356 74 32,
ann55lin@gmail.com

Kurs i brickbandsvävning med start 30 september, 4 gånger

Ledare: Ing-Brith Jonsson
Lokal: Studieförbundet Vuxenskolan,
Bäckgatan Nässjö.
Vi startar måndagen den 30 september, kl 18-20:30.

Gruppen bestämmer sedan datum för de resterande tre gångerna.
Kostnad 200 kr för medlem, 300 kr för icke medlem, samt material (om du har, ta med 2-3 färger av mattvarp).
Max 8 deltagare. Lokal Vuxenskolan.

Binda höstkransar.

Lördagen den 19 oktober kl 11-13
på Kulturgatan Bodafors. Eget material medtages. Anmälan för samäkning.

forts Nässjö slöjdförening

På Nässjö slöjdförenings Facebook sida, sök på Nässjö Slöjdförening, kan du hålla dig uppdaterad om alla aktiviteter.

Föreningens verksamhet sker i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.

Ordförande och kontaktperson:

Therese Damm 070-695 13 55,
damnte@live.se

Slöjdarna i Värnamo kommun

Medlemsresa till Bodafors 4 september.

Samling vid Vandalorum 09.30.

Hemslöjdens dag 7 september

Firas i Apladalen. I Marknadsstugan visar olika slöjdare sina hantverk och i Prästgården syr vi skarvsöm. Möjlighet att prova på lite av varje och ta en fika. Välkomna mellan 12 och 15!

Medlemsmöte 3 oktober kl 17.00,
Sveavägen. Skarvsöm med Gunnel P och rotslöjd med Pia B.

Julmarknad i Voxtorp 23 & 24 november

Föreningens verksamhet sker i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan.

Kontaktperson: Maria Haneskog,
076-119 12 05, bernskog@outlook.com

GNISTRANDE SKYMD – en poetisk pigmentvandring med Österängens konsthall

6 september kl 14.00 – 15.30

Valplatsen, ett landområde mellan två städer, ett växande område, en förort. Högst upp ligger järnvägen, strax nedanför bor studenterna och snart blir de fler, är man hungrig kan man äta palestinsk mat från Lilla Beirut, bredvid detta besöker alla sorters människor loppisen för att köpa sina kläder, möbler, fynda, sedan kommer motorvägen, en barriär av oljud och trafik, bakom den ligger vattnet, sjön. Men är detta den historia vi vill berätta om Valplatsen?

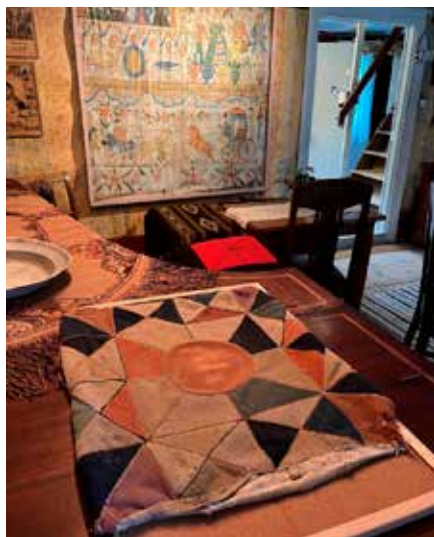
Fortsättning på sidan 9.

Skarvsömskväll i Apladalen

Gunnel visar skarvsöm

Skarvsöms kudden från museét

Skarvsöms kudden från museét

Den 30 maj var det medlemskväll i Prästgården i Apladalen i Värnamo. Huset är hembygdsföreningens museum, som så välvilligt lånats ut till oss för kvällen.

Det kom 17 personer som tittade och klämde lite på Gunnel Peterssons många medhavda skarvsömsaker. Hon visade också hur vi skulle lägga ihop två bitar med vadmal och lägga en vadmalsremsa emellan. Med enkla förstygn sydde hon raskt ihop bitarna och instruerade hur vi skulle klippa ner remsan när vi sytt färdigt.

Lena Carlsson var värdinna för kvällen och hon hade plockat ner en skarvsömsdyna från museets vind. Den slitna och bleka kudden är ett typiskt exempel på detta småländska sömnadssätt att ta vara på små bitar av ylle och göra något vackert och färgrikt. Det är lite oklart när skarvsömskuddar började användas, men åtminstone sedan 1700-talet har man sytt kuddar till brud och brudgum inför bröllop. Vi sydde nåldynor att ta med hem. Denna kväll fick man ta med en vän och flera vänner gick hem med en nåldyna och en ny teknik att utforska.

De som provat på skarvsöm tidigare hjälpte till att sy på en gemensam dyna, med samma mått och mönster som den gamla. "Kopian" ska ligga på en bänk i Apladalens ryggåsstuga när den blir klar.

Kvällen avslutades med att statyn av Kersti utanför i parken fick måla streck på sin väska. Nu när Hemslöjden i Jönköpings län ska ha ett skarvsömsprojekt måste vi göra allt för att sprida denna roliga och enkla teknik till många. Idén att ta med en vän till våra träffar visade sig vara ett bra sätt att nå nya intresserade.

/Maria Haneskog, Värnamo

Fortsättning från sidan 8

Hillside Projects föreslår konceptuell och poetisk översättning av denna plats, där de mest vardagliga och anekdotiska upplevelser kommer att lyftas fram. Värdet av denna konstnärliga kompilation ligger i dess absurda och humoristiska karaktär, som gör de nya berättelserna om Valplatsen unika och tillgängliga. Det är både en flykt från och en omfamning av det vardagliga.

Välkomna till en vandring där vi tittar på Valplatsen genom Hillside Projects konstnärliga praktik. Ett utforskande

av lokala växtarter och pigment, men också en chans att samla information och absurda upplevelser från en bekant plats. Humor, lekfullhet och möjligheten att hitta skönhet i en ful parkeringsplats eller intresse i en tråkig gräsplätt kommer att vara centrala aspekter i den här vandringen. Vi kommer att gå i grupp och uppleva varje anekdot som ett poetiskt sätt att förstå en plats. **Vandringen är cirka 1.5 timme och vi samlas vid Österänges konsthalls trädgård "ÖK Kolonilott och skogs-trädgård"** - nedanför hyreshuset på

Orionvägen på Österängen. Gratis, ingen föranmälan krävs, kläder efter väder!

GNISTRANDE SKYMD är ett pågående konstnärligt gestaltungsprojekt där Hillside Projects undersöker området Valplatsen i Jönköping. Programmet är curerat av Alba Folgado i samarbete med ArtPlatform och Jönköpings kommun. Inom programmet sker flera publika interventioner under 2024 och 2025.

Handvävare i Jönköpings län

- 28 september, kl 13
Föreläsning med Kerstin Gynnerstedt, se sid 11.
- 21 oktober, kl 18
Rya i ram, träff i Hemsjöjdens Hus, anmälan till elisabet.toorell@outlook.com
- 13 november, kl 17:30
Vi tittar på handdukar i samlingarna på Jönköpings läns museum, anmälan till elisabet.toorell@outlook.com

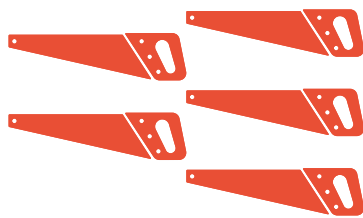
Ordförande: *Ing-Brith Jonsson*
0705-36 73 42
<http://www.riksvav.se/region-handvavare-i-jonkopings-lan/>

Robyggarna

Vi träffas en torsdag i månaden i Hemsjöjdens Hus kl. 17.30. Ta med din syborg. Vi broderar fritt och inspireras av varandra.

- 19 september
- 24 oktober
- 21 november

Kontaktperson: *Carina Rudholm*,
070-205 16 32,
carina.rudholm@telia.com

Spinncafé

Vi träffas i Hemsjöjdens Hus en tisdagskväll i månaden, kl. 17.30 och spinner tillsammans!

Kom och ta med din spinnrock. Om du inte har någon spinnrock, finns det att låna, hör av dig till Hemsjöjdens Hus, 010-242 59 95. Via facebookgruppen Junespinnare kan du hålla dig uppdaterad om ändringar i programmet.

- 17 september
- 15 oktober
- 12 november

Kontaktpersoner: *Anette Rydell*
070-568 84 17,
anetterydell123@gmail.com och
Annbritt Holmkvist 072-527 10 06,
annbritt.holmkvist@gmail.com

Stick- och virkkafé

Vi träffas i Hemsjöjdens Hus onsdagskvällar kl. 17.30- 20.30, för att sticka och virka tillsammans, där varje tillfälle har ett tema. Har du något du vill lära dig, berätta det så kan vi visa varandra och behöver vi ta in externa krafter, så gör vi det. Kom och var med och utforma vårt onsdagskafé! Träffarna kostar ingenting. Ingen föränmälan krävs! Fika till självkostnadspris!

- 18 september - Gun Fransson visar hur man stickar estniska roddarvantar
- 16 oktober - Vi gör klart vantar till utställningen
- 27 november - vad är en Hjärtvärmare, Charlotte Hellsten Husman reder ut begreppen. Charlotte är med digitalt.

Kontaktperson: *Eva Landén*
010-242 59 95, eva.landen@rjl.se

Tvåändsstickorna

Vi träffas i Hemsjöjdens Hus, första torsdagen i månaden, kl. 17.30–20.30. Du som kan tvåändsstickning hjälpligt och har lust att haka på är välkommen. Fika till självkostnadspris!

- 5 september
- 3 oktober
- 7 november
- 5 december

Kontaktperson:

Täcklebo Broderiakademi

Vi träffas måndagar kl 17:30 i Hemsjöjdens Hus. Ta med eget fikabröd, kaffe och te finns.

Verksamheten sker i samarbete med Studieförbundet.

- 7 oktober
- 4 november
- 2 december

Täcklebo Broderiakademi ställer ut fria broderier i Huskvarna bibliotek under oktober månad.

Kontaktperson:
Maria Nilsson, 070-378 15 05,
ia.nilsson@outlook.com

Vätterspetsen

Vi träffas i Hemsjöjdens Hus på lördagar kl. 10-14. Även du som inte knypplat på länge eller inte är så van kan komma och dela vår gemenskap. Det finns vana knypplare som gärna hjälper dig. Ta med eget fika!

- 21 september
- 26 oktober
- 23 november

Kontaktperson: *Helen Karlsson*
070-275 90 90,
helen.ksson@gmail.com

Föreläsningar

Lördagen 28 september kl 13.00 - 14.30
**”Vävt och broderat under två sekler.
Kvinnokraft och kvinnokultur”**

Föreläsning av Kerstin Gynnerstedt.
Plats: Länsmuseet i Jönköping.

Kerstin Gynnerstedt är filosofie doktor i statsvetenskap och docent i socialt arbete, bosatt och verksam i Växjö. Hon är numera inriktad på att forska och skriva om lokal-, kultur- och kvinnohistoria.

I boken ”Vävt och broderat under två sekler. Kvinnokraft och kvinnokultur” beskriver hon tolv kvinnors arbete och skapande i hennes egen släkt, alla med anknytning till släktgården. Föreläsningen utgår från boken där Kerstin Gynnerstedt visar textilier som fanns i ett småländskt bondehem, hur de tillverkades och med vilka hjälpmedel.

Kerstin berättar om vilka kunskaper som krävdes gällande material och traditioner, om hantverket och tekniken. Ur släkthistorien träder generationer av dessa kvinnor fram, från mitten av 1800-talet till 1970-talet. Att sitta vid vävstolen eller brodera vackra mönster var både livsnödvändigt och stunder för en behövlig ”egen tid”.

Innehållet i brudkistan och i linneskåpet liksom vävstolen och sybågen vittnar om kvinnornas mångahanda och unika insikter. I Småland liksom i andra bondgårdar i landet.

Arrangör:
Handvävarna i Jönköpings län

Torsdagen 10 oktober kl 17.30 - 18.30
”Tyger som brister och håller”

Föreläsning av Erik Torstensson
Plats: Länsmuseet i Jönköping, Röda salen

Textilkonstnären Erik Torstensson är utbildad i textilkonst vid HDK-Valand, Göteborgs universitet. Sedan sin första utställning år 2008 har hans verk visats kontinuerligt på olika institutioner, bland annat på Gotlands konstmuseum, Rydals museum och på Mora kulturhus. Erik arbetar även pedagogiskt med textila hantverk och uttryck sedan 2007, främst inom folkbildningen, med studiecirklar och på folkhögskolor, samt med fortbildning av slöjdare, pedagoger och personal inom LSS med mer.

Välkommen på föredrag där Erik Torstensson pratar om sitt konstnärskap och sitt arbete med nötningar och förfall med utgångspunkt i vävningen, växtbaserade tryck och handspunna garner. Som konstnär pendlar Eriks uttryck mellan upprepning och upplösning, där bilder av mönster slits, går sönder eller försvinner i ett dunkelt fjärran. Hans konstnärskap handlar om att lyfta fram och förstärka materialens och teknikernas inneboende tecken.

Du kan läsa mera om Erik på
<https://www.manofwool.se/om-mig/>
Instagram: @man_of_wool/
<https://konstepidemin.se/artist/erik-torstensson/>

Kreativa Händer

Är du intresserad av slöjd, hantverk eller DIY? Vill du träffa andra med samma intressen och lära dig nya material och tekniker? Då är kreativa händer något för dig

Alla är välkomna oavsett kunskapsnivå och allt material finns på plats i verkstäderna.

Tiderna är 17.30 – 20.00. Det finns möjlighet till paus, ta med fika eller köp på plats.

Workshopen hålls i Jönköping läns museums verkstäder.

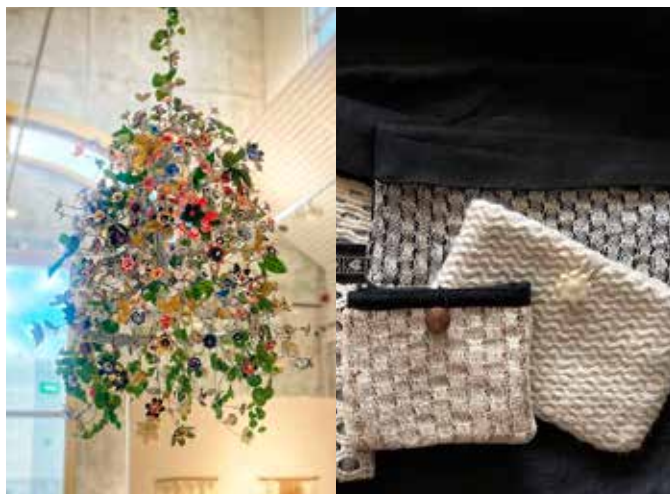
Obs! Begränsat antal platser, föransmälan krävs, boka in dessa datum!

- 9 oktober
- 13 november
- 11 december

Du hittar också mera information på Jönköpings läns museums hemsida, sök på Kreativa händer, där kommer anmälan att finnas, men det kommer öppna under hösten, se:
<https://jonkopingslansmuseum.se/bokning/>

Kreativa händer görs i samverkan mellan Jönköpings läns museum och Hemslöjd, Region Jönköpings län.

Vi sätter ljuset på...

Fröken Smart & Whimsical Wiring **13 augusti – 10 september**

Bakom dessa företagsnamn döljer sig Linda Nydenmo och Anne Ekwurtzel, båda från Vaggeryd.

Lindas största textila passion är vävning. Hon är utbildad i vävdesign och textil formgivning, samt har en slöjdläro- utbildning. Hon har alltid varit en problemlösare som skapat allehanda behovsrelaterad estetik, vid sidan av sitt arbete som lärare. Sedan 2010 driver hon företaget Fröken Smart, där fokus de senaste åren legat på textilt återbruk. Hon broderar, syr om samt använder sig av textiltryck, för att ge ratade textilier nytt liv, produkter som hon säljer i sin lilla butik, i Vaggeryd.

Anne är konsthantverkare i främst metall. Hon har en utbildning som guldsmed och en verkstad där hon tillverkar och reparerar smycken. När hon inte arbetar med detta blir det en del annat, som att fotografera, sy, väva och luffarslöjd. Helst gör hon lampskulpturer i återvunnen metall. Det är kapsyler och metallock från glasburkar, men även konservburkar med ett vackert och färgglatt tryck på. Under våren har en av hennes lampskulpturer ställts ut på Jönköpings läns museums Vårsalong.

Du kan följa dessa båda på Instagram: [@frokensmart](#) och [@whimsical_wiring](#)

Utställningen har inga fasta öppettider utan kan ses när det är aktiviteter i Hemslojdens Hus. Kontakta utvecklarna: 010-242 59 95, 242 59 96, 242 59 97 eller hemslojd@rjl.se, för att boka tid!

Spånfåglar **med Sandra Stigert** **13 september – 17 oktober**

Sandra Stigert är slöjdhandledaren som de senaste åren främst har ägnat sig åt att skapa och dela digitala guider för kreativt skapande, riktade både till barn och vuxna. Hennes ledord har alltid varit återbruk och naturmaterial och genom en stor nyfikenhet till nya material och tekniker har hon hunnit testa på de flesta.

Under 2023 insåg Sandra att tekniken och kunskapen kring att tälja spånfåglar höll på att dö ut men att arbeta i trä var ett av de få områden hon inte hade erfarenhet av sedan tidigare. Hemmahörandes i Karlsborg kände hon en stark koppling till den hantverksteknik som kommit att bli så signifikant för just Skaraborg och kunde inte släppa tanken på att åter väcka kunskapen kring dessa bevingade träfigurer. När nyfikenheten kring sökandet på information om spånfåglarna och dess historia aldrig tycktes sina valde hon, sin okunskap till trots, helt enkelt att ta saken i egna händer.

Sandra arbetar sedan dess under namnet Lätta Vingar, där hon med glädje delar den nyförvärvade kunskapen i hopp om att tekniken ska få leva vidare.

Torsdagen den 17 oktober, kl 17:30 kommer Sandra Stigert till Hemslojdens Hus för att dela sin kunskap om spånfåglar och dess historia. Med sig har hon alster från olika delar av världen och talar samtidigt om de olika tekniker och material som används. Under kvällen kommer hon att visa hur en spånfågel blir till och det finns även möjlighet att själv testa på hur det är att spanta ut fjädrarna.

Anmäl dig på hemslojd@rjl.se

Du kan följa dessa Sandra på Instagram: [@lattavingar](#)

Smide med Johan Rydberg 21 oktober – 19 november

Johan Rydberg driver sin egen smedja, Rydbergs Smide & Hantverk i Ödeshög. Johan är medlem i bland annat Konsthantverkarna i Jönköping och han tillverkar allt från bruks- och byggnadssmide till konstföremål.

Skaparglädje med Gabriella Eriksson 25 november – 19 december

Behovet att skapa har Gabriella haft med sig sedan unga år. Nyfikenheten på olika tekniker och material, samt motivationen och glädjen i att hela tiden utforska nya saker har format henne till generalist snarare än specialist. Förutom tecknandet så var det virkningen som hon först kom i kontakt med genom sin farmor. Över tid adderades stickning, textiltryck, broderi och pappersslöjd till repertoaren. Resultatet har blivit en kreativ mångfald av skaparglädje. Gabriella har utbildningar i textil från Mullsjö Folkhögskola och i broderi från Västerbergs Folkhögskola. Hon rör sig fritt mellan slöjd, hantverk och konstnärlig verksamhet med utställningar i både Jönköping, Tidaholm, Karlsborg och Bodafors.

Gabriellas kreativitet kan följas på [instagram.com/gabiemeg](https://www.instagram.com/gabiemeg) och hon öppnar regelbundet upp sin ateljé i Jönköping för kreativa träffar.

Du kan följa Gabriella på Instagram: [@gabiemeg](https://www.instagram.com/gabiemeg) och läs gärna hennes inledare i detta nummer.

Skarvsöm - en sparsamhetslördag 9 januari – 11 februari

I januari kommer utställningen Vi sätter ljuset på handla om Skarvsöm, och förhoppningsvis är det Du som är utställare. Så plocka fram det du gjort eller planera något nytt.

Inlämning kommer ske i början av januari 2025, se nästa nummer av Händer. Om du undrar över något maila: info@jonkoping.hemslojden.org

Utställningen har inga fasta öppettider utan kan ses när det är aktiviteter i Hemslöjdens Hus. Kontakta utvecklarna: 010-242 59 95, 242 59 96, 242 59 97 eller hemslojd@rjl.se, för att boka tid!

Ingrid Kristensson – en pionjär inom skarvsöm

När jag började som hemslöjds-konsulent i Jönköpings län blev jag snabbt bekant med Ingrid. Hon var en av styrelseledamöterna i Jönköpings läns hemslöjdsförbund och en av hennes uppgifter där var att sammanställa och producera Händer, ett arbete som jag direkt blev delaktig i. Men det hon främst förknippas med är så klart Skarvsöm.

Som jag fått det berättat för mig så startade hennes intresse för skarvsömmen med att hon var på en föreläsning på Jönköpings läns museum där museets samling av skarvsömsdynor förevisades med kommentaren att ”någon borde intressera sig för denna unika teknik och utveckla den”. Det tog skruv och Ingrid hakade på. Hon hade ju redan intresset för lappsömnad, så detta blev en naturlig fortsättning och fördjupning av ämnet.

Hon ledde många kurser och workshops över hela landet och blev också ledare för en intressegrupp i vårt län, som fördjupade sig ytterligare i skarvsömmen. Jag vet också att det finns sömmerskor kvar som fortfarande syr och som tillhörde den gruppen. Ingrid tog fram en enkel modell av nåldyna, inspirerad av kud-darna på Jönköpings läns museum, där tekniken kom till sin rätt.

Det här är material till en liten nåldyna, med baksida av skinn, precis som på de gamla kud-darna. Materialet kan rekvireras från samma ställen som kudden, pris 95 kronor inklusive kordad ull till stoppningen.

Bilder på Ingrids kuddar

Kanske har du redan gjort en sådan, om inte så finns beskrivningen på sidan 19. Ingrid slutade i Jönköpings läns hemslöjdsförbunds styrelse 2001 för att flytta till Bohuslän, där hon fortsatte att sprida kunskapen om skarvsömmen fram till sin alldeles för tidiga bortgång.

När Ingrid slutade i styrelsen kunde hon äntligen få Jönköpings län hemslöjdsförbunds slöjdstipendium, något som inte var möjligt så länge hon själv satt i styrelsen. Motiveringen är en fin sammanfattning av den gärning hon gjorde under sin tid i Jönköpings län:

Bild från Ica Kuriren nr 49 /1994

”Ingrid har väckt liv i skarvsömmestekniken och fört fram de gamla bröllopsdynornal hyendena i ljuset. Genom studier av bland annat Läns museets samlingar har hon utvecklat nya slöjdprodukter som bygger på den gamla traditionen. Hon har dessutom generöst delat med sig av sina kunskaper och inspirerat andra att prova på tekniken.”

Nu fortsätter vi i Ingrids anda, att utforska skarvsömmestekniken, det har varit ett litet uppehåll, men för min egen del är det som om cirkeln sluts, nu mot slutet av yrkeslivet.

Eva Landén

Linda Petersson – en skarvsömmerska utomlands

För 25 år sedan for Linda Petersson och fyra andra tjejkompisar från Värnamo till London efter gymnasiet. De ville se världen och öva språk. Idag är Linda den enda som är kvar. Hon växte upp i en familj där mor handarbetat hela livet och alla är kreativa och pigga på att testa nya hantverk.

Linda med mamma Gunnel

Tapetseraryrket blev hennes val, och utbildning fanns vid London Metropolitan University och dit gick bussen en dag för 17 år sedan till upprop. På kursen träffade hon Michael som äger en antikbutik med sin man och som ville utvidga verksamheten med en tapetserarstudio. De båda kom att stå med arbetsbord bredvid varandra under hela utbildningen och så har det fortsatt.

Han är nu Lindas chef och deras verkstad, butik och Lindas hem finns i samma byggnad i området Shoreditch i nordöstra London. I närheten ligger Old Street med high tech-företag och innovation, Londons Silicone Valley, där renoverade lägenheter ofta är små men plånböckerna större. Med andra ord ligger företaget precis rätt för att sälja de nätta, nordiska antika möblerna som får nya kläder hos 7Upholstery där Linda jobbar.

Hon delar sin tid mellan företaget och London Metropolitan University, dit hon värvats för att lära tapetserar-

studenten att sy på maskin. De får tillverka kuddar med perfekt passform, vackra hörn och kanter med dolda dragkedjor, moment som är viktiga i yrket.

På somrarna, hemma hos mor Gunnel, mångårig medlem i Slöjdarna i Värnamo, brukar Linda beställa en instruktion i något av de hantverk hennes mor behärskar. Ett år sydde de vadmalshästar som fyllda med bomull eller ull för med hem till Londonbutiken. Ett annat år blev det yllebrosaderi med applikationer, men det som fått mig och många andra att uppmärksamma Linda just nu är hennes lyft av

skarvsömmstekniken.

Vi har en paintball-utflykt med boxningsklubben att tacka för den utvecklingen. Ett skadat knä fick Linda att avstå från symaskinen i flera veckor. I sjuksängen funderade hon på vad som kan sys utan maskin. Vad

skulle hon hitta på? Hon fick fram sitt lager av vadmalsbitar och kunde sätta igång. Många års vana vid arbete i lite tjockare tygkvaliteter ger förstås lite försprång och att tänka på form och mönster är naturligt i yrket.

Vi som var med en solig junidag i Apladalen i Värnamo fick se hur Linda leker fram mönster och färger. Ofta börjar hon med ett papper i samma storlek som det önskade färdiga formatet, viker och ritar fram mönstret. Sedan syr hon ihop många mindre partier som flyttas runt tills hon blir nöjd med färgmötet och passpoalfärger. Hennes kuddar är ofta stora och färgsprakande.

I år visade hon en pall/bänk med hårnålsben och dyna i skarvsöm och hemma i London väntar en fåtölj som ska få både rygg och sits omklädda i samma teknik. Kläder syr Linda inte så ofta, men en yllekimono i skarvsöm skulle nog räcka som vinterjacka i London, funderar hon när vi undrar över utvecklingsmöjligheter och framtidsplaner.

Vill du se vad som är på gång finns Linda på Instagram som [@linda_upholstery](#) och även som [@aellson](#), där allt hon skapar utanför tapetseraryrket visas upp. Kanske dyker jackan upp där så småningom.

Lena Calsson

SKARVSÖM En sammanställning av Ingrid Kristensson

Allmänt

En viss begreppsförvirring råder beträffande ordet skarvsöm. Det har under olika tider betytt olika sätt att sammanfoga tygstycken. Mosaiksöm, iläggsöm och lappsöm är ord som använts om liknande sätt att sy. I vår tid säger vi lappteknik och menar flera olika sätt att sätta samman tyglappar. Naturligtvis är skarvsöm en sorts lappteknik, men den kan behöva ytterligare förklaring speciellt för den oinvidde lappsömmaren. Här nedan kommer skarvsöm att betyda sammanfogning med förstygning av små, företrädesvis geometriska skurna tyglappar, där man i sömmen, mellan de båda lapparna, lagt en smal passpoal av tyg. Genom sömsättet får passpoalen på framsidan utseendet av en tråd som i vågform ligger mellan bitarna. Materialet är vanligen kläde eller vadmal, men även andra tyger har förekommit.

Det finns ett 50-tal skarvsömsdynor bevarade på museer i södra Sverige. Andra skarvsömmade föremål finns också bevarade, t ex i dräkt delar från bl a Västmanland och Dalarna. Den skarvsöm det kommer att handla om här är den som finns i dynorna i södra Sverige.

Enligt expertisen är skarvsöm en medeltida sömnadsteknik. Det tycks dock som om den varit bortglömd sedan någon gång på 1800-talet. Från början på 1700-talet och till 1800-talets mitt härstammar de flesta av de bevarade dynorna. Jag har funnit följande årtal broderade på dynor 1722, 1757, 1763, 1764, 1783, 1786, 1788, 1796, 1799 och 1804.

Bruddynor

Brudkuddar har förekommit i många olika sömnadstekniker och över hela vårt land. De skarvsömmade bruddynorna är geografiskt väl samlade till södra Västergötland och västra Småland med några utstickare på andra håll. Ett ålderdomligt ord för dyna är hyende.

Det berättas om de småländska bruddynorna på en bonadsmålning. Man kan där tydligt se hur bröllopsföljet drar till kyrkan. På ett riktigt ståtligt bröllop kunde det vara många hyendeförare dessa skulle vara ungarlar och kallades också riddare.

Brudparets dynor fördes först i processionen till kyrkan. När följet kommit en bit på vägen red hyendeförarna i förväg i sporrsträck till kyrkan och lade in hyendena i brudstolen. Därefter bjöd de alla dem som väntade vid kyrkan på brännvin och drack dem till. Sedan red de och mötte brudföljet varefter alla följdes åt till kyrkan, där brudstolen då var förberedd för brudparet.

Hyendeförarna hade sedan även till uppgift att tillsammans med två brudtärnor hålla pällen över brudparet vid vigselakten. Precis hur en päll såg ut har jag inte kunnat få reda på, men någon form av utsmyckat tyg som hölls upp i de fyra hörnen är ju troligt. När ceremonien var slutförd åkte hela följet tillbaka till bröllopsgården. Dynorna användes ytterligare en gång under bröllopskvällen, nämligen vid sängledningen där prästen välsignade brudparet som föll på knä på dynorna. Efter bröllopfesten fick dynorna en hedersplats i finrummet där de hängdes upp på väggen. Vid speciella tillfällen togs de ner och användes att sitta på vid högtider i kyrkan.

Man kan av det ovanstående förstå varför dynorna ofta uppträder i par där paret har samma mönster och där årtal och initialer är broderade t ex FPD (Frida Pers Dotter) för en dotter och ILS (Ivar Lars Son) för en son.

Upphovsmännen

Upphovsmännen är i det här fallet förmodligen ett mycket lämpligt ord. En teori beträffande vem som sytt dynorna är nämligen att de är sydda av män. Detta håller jag för mycket troligt. Några täcken i Borås vet man med säkerhet är sydda av en man Soldat Bengt Träff - och dessa täcken har samma mönstring som bruddynorna. Man kan se likheter mellan hårdslöjd, då närmast karvsnitt, och mönstren på mönstren på skarvsömsdynorna.

Upprepade geometriska mönster som var lämpliga för trä och kniv har översatts till tyg och tråd. Materialet vadmal och kläde var det förhärskande i soldaternas uniformer och man tog naturligtvis vara på de bra bitarna när uniformen hade tjänat ut. Från England berättas det om soldater och sjömän som ägnade sig åt lappsöm. Det hände att sårade soldater fick undervisning i lappteknik som arbetsterapi. Det finns en bild som visar en soldat som sitter i sängen och syr

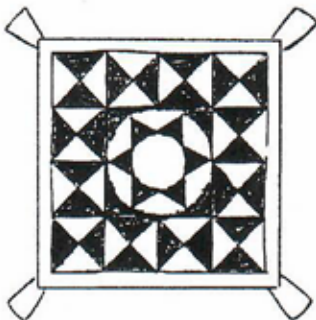

SKARVSÖM En sammanställning av Ingrid Kristensson

något som mycket väl skulle kunna vara en upphovsman. Hos honom fanns spillbitar efter sömnad som kunde tas tillvara på det här sättet. De enhetliga mönstren tyder på att det fanns någon länk mellan tillverkarna. Men vi vet också hur trender sprider sig i våra dagar och att det plötsligt blir "modern" med det ena eller andra.

Mönster

De skarvsömmade dynorna är mycket speciella till sin mönstring. Under denna tid var barock och rokoko den förhärskande stilen, men därunder kan man inte infoga dessa mönster. De är helt moderna till sitt formspråk med raka geometriska linjer och klara färger och liknar inte något annat från

samma tid.

Man kan se att det finns grupper liknande mönster bland dynorna. Där finns till exempel en en grupp med stjärnmönster i mitten och en annan grupp med ett timglasformat mittparti. Stjärnan - eller solen som den kallas ibland kan ha en liten löst fastsatt applikation, som liknar en ros,

i mitten. Några har ett litet broderi i samband med årtal och initialer. Även applicerade årtal och initialer förekommer. Det har varit viktigt med symmetri och små passbitar har satts in i mönstren för att de skulle bli symmetriska.

En hel del av figurerna är säkert också symboler t ex timglas, hjärtan och stjärnor. Man har också varit noga med att passpoalen mellan tygbitarna skulle vara i avvikande färg för att ytterligare framhäva mönstret. Stadkanter och mönstringar i en del tyger har använts som en effekt. I kanten på en del av dynorna sitter ett ripsband som har en mönstring som ser ut som en fällning. Det är troligen inte så utan bandet har förmodligen färgats in för att efterlikna en frans.

Tygerna

De flesta lapparna består av vadmal eller kläde d v s ylletyger med olika bindningar, men som har det gemensamt att de genomgått valkning och på så sätt blivit täta och slitstarka. Men även andra tyger förekommer linnelappar finns bland yllepapparna på några dynor och på några speciella bruddynor på Textilmuséet i Borås är det sidenlappar. Tidens tand har gått hårt åt sidenet och det finns inte mycket kvar som är helt. En av västgöta-dynorna har en mycket märkligt klippt kant. Det ser ut som om man klippt med en tagg-sax i en skinnremsa och placerat denna remsa mellan fodertyget och framsidan. Kanske för att efterlikna en frans? Band har i vissa fall använts för att förhöja effekten. Banden har varit mönstrade.

Färgerna

Uniformerna från den här tiden var inte som nu camouflage-färgade eller grå utan många färgglada lappar från uniformer hamnade slutligen på en bruddyna. Det finns rött - som ofta har en central plats på dynan - rött är ju en festfärg sedan gammalt, gult och grönt och många blå färger från blågrönt till lila-färgat. Brun, beige och gul/beige är en stor del av lapparna.

Några har väl ändrats genom åren och några har förmodligen varit nästan vita från början. Även om färgerna naturligtvis bleknat kan man se att kuddarna måste ha varit en mycket "grann" färgklick där de legat. På de dynor som saknar bakstycke kan man på avigsidan, som varit mer skyddad, se hur rik färgprakten har varit.

Lapptofsar

På de flesta av dynorna finns det lapptofsar i hörnen. De är ganska illa åtgångna och man kan bara gissa sig till hur stor tofsen har varit. Flera remsor av tyg i olika färger har lagts samman och vid ihopsömnaden har man fäst dem i hörnen. Det har bl a varit stadkanter som man tagit tillvara på detta sätt.

Några av dynorna har en stropp mitt på en sida med ett ganska rejält hål i. Den har använts till att fästa dynan på sadelknappen så att hyendeföraren hade händerna fria till annat. Han kunde också föra två dynor - en hängande på var sida av hästen.

Baksidan

Till baksidor har i de flesta fall använts ganska grovt och i en del kalvskinn. På insidan sitter ibland pälshår kvar. Baksidan är många gånger lappad och det syns klart att det inte har varit noga hur dynan sett ut baktill. Några baksidor av linne finns också. I många fall finns inte baksidan kvar utan endast framsidan finns bevarad. Skinnen är oftast inte väl beredda utan grova och hårda.

Stoppning

Rester av stoppning finns på en del dynor. Det kan vara t ex ull, fjäder och dun eller halm. I bondesamhället tog man ju vad som fanns på gården eller vad man kunde skaffa i markerna.

Text och bilder kommer från häftet Skarvsöm, En sammanställning av Ingrid Kristensson

Barn och unga

Slöjdklubben

Slöjdklubben är en klubb för slöjdintresserade 7-14 åringar. Slöjdklubben är rikstäckande men består av lokala klubbar runt om i landet där man träffas och slöjdar. Vi träffas på vår- och höstterminen och våra handledare hittar på nya spännande saker att göra. Hos oss kan du utforska slöjdens alla spännande verktyg och material.

Att slöjda med slöjdklubben är att klura ut hur man kan göra saker själv, komma på smarta lösningar på olika problem och träffa andra personer med samma intresse

Slöjdklubben i Jönköping

Vi har delat gruppen i två, där en grupp träffas tisdagar och andra gruppen onsdagar.

Höstterminen startar 10 och 11 september och träffas ojämnt veckor och sammanlagt sju gånger under terminen.

Är du intresserad hör av dig till filippa.boqvist@rjl.se.

Du kan också anmäla dig via QR-kod eller länken: <https://esmaker.net/nx2/s.aspx?id=88ab12384966>

Dag och tid: tisdagar, samt onsdagar klockan 16.30- 19.00, 7 ggr varannan vecka.

Kostnad: 600 kr per barn.

Plats: Hemslöjdens Hus, Hus B9, Länssjukhuset Ryhov

Kontakt: 010-242 59 96 eller filippa.boqvist@rjl.se

Arrangör: Jönköpings läns hemslöjdsförbund och Kulturutveckling – hemslöjd.

Kulturgatan Bodafors

I höst startar vi en slöjdklubb på Kulturgatan i Bodafors, med start 5 september. Det blir Kristin Gustafsson och Gabriella Post som håller i trådarna.

Är du intresserad hör av dig till filippa.boqvist@rjl.se.

Du kan också anmäla dig via QR-kod eller länken: <https://esmaker.net/nx2/s.aspx?id=88ab12384966>

Dag och tid: torsdagar klockan 16.30–19.00, 6 ggr varannan vecka.

Kostnad: 600 kr per barn.

Plats: Kulturgatan Bodafors

Kontakt: 010-242 59 96 eller filippa.boqvist@rjl.se

Arrangör: Kulturgatan Bodafors, Jönköpings läns hemslöjdsförbund och Kulturutveckling – hemslöjd.

Feriepraktik i Hemslöjdens Hus

För andra året anordnades feriepraktik i Hemslöjdens Hus, med Region Jönköpings län som arrangör. I midsommarveckan träffades feriepraktikanterna för att utveckla sina kunskaper i trä, textil och pappersslöjd och jellyprinting, samt genomgå en förstahjälpen utbildning.

Under hösten får några av dem praktisera sina kunskaper i Slöjdklubben i Hemslöjdens Hus.

Är du intresserad av att bli slöjdhandledare kan du söka till feriepraktiken nästa år. Är du över 19 år och intresserad av att bli handledare kan du höra av dig till oss.

Syr en nåldyna i skarvsöm

Modellen gjord av Ingrid Kristensson och är inspirerad av kuddar ur Jönköpings Läns Museums samlingar.

Storlek: 10x10 cm

Material: ♥ Ylletyg (vadmal eller kläde)
♥ Skinn till baksida
♥ Tråd, nål, ev skinnnål
♥ Ull till stoppning

Så sy du skarvsöm:

Små täta förstygn genom tre tyglager - de två lapparna som ska sammanfogas + en smal passpoal i avvikande färg emellan.

Dra åt stygnet hårt, trä upp och ner, för nålen vinkelrätt genom de tre tyglagen, sy med ca 3 mm sömsmån.

Vänd därefter upp rätsidan och klipp ner passpoalen så den bara ser ut som en krusad tråd mellan styckena.

Använd den bortklipppta remsan till nästa stycke.

Gör så här:

Sy ihop de fyra trekanterna så de bildar en kvadrat med röda (eller valfri färg) passpoaler som ett kryss.

Börja hopsömnaden mot skinnbaksidan ca 2 cm från ett hörn. När du kommer till hörnet, placera tre små yllebiter på plats som hörntofs.

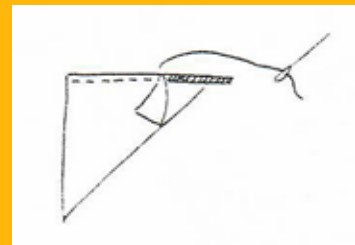
Använd gärna skinn-nål, det underlättar när Du ska sy genom tyg och skinn. Fortsätt att sy genom tyg och skinn, men lämna 3 cm osytt.

Vänd dynan och stoppa i ull. För ut stoppningen i alla hörn. Sy ihop öppningen så osynligt som möjligt - gärna med smygstygn.

Lycka till med skarvsömmandet!

Vägmönstret som bildas i sömmen mellan de olika yllebiterarna som är karaktäristiskt för just skarvsöm

Mall i skala 1:1 för en nåldyna som är 10x10 cm

Mall i skala 1:1 för tofsen i hörnet

Beskrivningen är gjord av Ingrid Kristensson

Kurser

Karvsnitt - Att dekorera träföremål med karvsnittskniv med Elin Juberg

Vi utgår från en övningsbräda där vi testar att göra olika mönster med karvsnittskniv. Svårighetsgraden ökar succesivt. Dag två går vi igenom slipning av kniv samt testar att göra egna mönster. Kursen är en utmärkt introduktion till karvsnitt och du kommer få en bra grund om du vill fortsätta dekorera dina projekt med karvsnittsmönster. Inga förkunskaper krävs. Har du egen karvsnittskniv, ta gärna med den. Material och knivar finns på plats.

Elin Juberg träbildhuggare och möbelrestaurerare är verksam på Penseln och Järnet i Vadstena. Hon håller kurser och workshops i bildhuggeri, karvsnitt samt färgyllning.

Tid: 14 - 15 september, kl 10-15

Plats: Hemslöjdens Hus, Länssjukhuset Ryhov, Jönköping

Kursavgift: 1750 kr*, kursen faktureras i efterhand

Anmälan görs via QR-koden här intill eller via denna länk:

<https://esmaker.net/nx2/s.aspx?id=bc39ef331d27>

Kursen arrangeras av Region Jönköpings län, Jönköpings läns hemslöjdsförbund och Hemslöjdens kurser

Spinna garn - Att spinna på rock och slända med Erik Torstensson

Vi kommer att dela upp kursen så att lördagen blir för nybörjaren och söndagen för dig som kan lite mer. Du kan välja att gå en dag eller båda dagarna, vid anmälan anger du vilka dagar du kommer.

Innehåll lördag

Kursen för dig som är intresserad av att lära dig att spinna eget garn. Vi går igenom hur sländor och spinnrockar fungerar, dess delar och vilka olika sorter det finns. Samt provar att spinna ull och andra fibrer.

Innehåll söndag

Under den här dagen går vi igenom olika tekniker för att tvinna trådar till flertrådiga garner. Exempel på tekniker att prova är Bouclé, kedjetvinning och att kabeltvinna. Vi undersöker hur olika utdragstekniker och material ger olika resultat i de färdiga garnerna.

Tid: 9 - 10 november, kl 10-16

Plats: Hemslöjdens Hus, Länssjukhuset Ryhov, Jönköping

Kursavgift: En dag 1000 kr, båda dagarna 1750 kr*, kursen faktureras i efterhand

Anmälan görs via QR-koden här intill eller via denna länk:

<https://esmaker.net/nx2/s.aspx?id=664ec724bf1e>

Erik Torstensson är textilkonstnär och utbildad vid HDK-Valand, Göteborgs universitet. Han har flera textila uttrycksätt och handspinning av garn är ett av dessa. Erik är en flitigt anlitad lärare inom folkbildningen, där han bland annat arbetar med den terminslånga tovningskursen Ull-Akademien på Kyrkeruds folkhögskola i Årjäng.

Vill du veta mera om Erik kan du följa honom på instagram och se hans hemsida

<https://www.manofwool.se/om-mig/>

Du är också välkommen till föredraget med Erik på Jönköpings läns museum den 10 oktober, läs mera på sid 11.

Kursen arrangeras av Region Jönköpings län, Jönköpings läns hemslöjdsförbund och Hemslöjdens kurser

Studieförbundet Vuxenskolan i Nässjö

Sök på <https://www.sv.se/avdelningar/sv-jonkopings-lan/kategorier/kurser-nassjo>

- **Vättova ull**, 25 september, 3 gånger

- **Bivaxdukar** en gång i Nässjö och en i Eksjö: onsdagen den 16 oktober, Nässjö 18.00-20.00, torsdagen den 17 oktober i Eksjö kl 17-19

* Medlem i Jönköpings läns hemslöjdsförbund, Handkraft, Nässjö Slöjdförening eller Slöjdarna i Värnamo kommun får 250 kr rabatt på kurserna

Kurser

Kurskväll Hantverksstudion

Baskurs laga kläder och Sashikosömnad!

Tisdag den 8 oktober kl 17.30-20.00 erbjuds 2 st kurser i Hantverksstudion i Huskvarna

Vare sig du vill behålla ett plagg eller skänka det vidare så är det viktigt att ta hand om det så att det kan fortsätta att användas och cirkulera, i sin ursprungliga form eller omgjort. Att återbruka material är bästa sättet att spara på jordens resurser!

Baskurs laga kläder

Kvällen är främst för dig som vill lära dig grunderna inom textil lagning. Du får lära dig om olika material, tråd, stygnvarianter och nosa på olika tekniker såsom underlagning, överlagning, applikation, läggsöm, fall-skärmsöm, spegellagning, förstärkning, förstygning. Övningsmaterial ingår. Passa även på att ta med något plagg

från lagningshögen så finns möjlighet att planera även för den lagningen.

Sashikosömnad

Är du nyfiken på hur man lagar kläder med sashiko, den japanska lagningstekniken? Kom på en kurskväll och lär dej grunderna och testa på olika mönster. I kursen ingår ett kit med provbitar och tråd. Nålar och sax m.m. finns på plats. Om du vill, kan du ta med ett plagg som behöver lagas, t.ex. de trasiga jeansen eller skjortan,

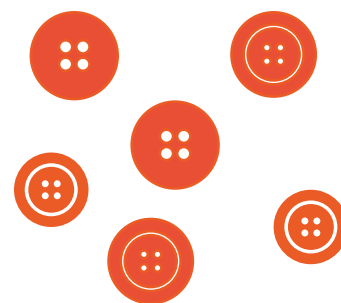
Kostnad: 380 kr inkl övningsmaterial och en lättare måltid

Plats: Hantverksstudion, Thulevägen 2 i Huskvarna

Anmälan Baskurs laga kläder till karin.ane@textilklok.se senast 3 okt.

Anmälan till Sashikosömnad till aelvingsson62@gmail.com senast 3 okt. Meddela ev specialkost. Begränsat antal platser.

Varmt välkomna! /Karin & Anette Karin Falk Dreier Textilkonservering/ Textilklok & Anette Elvingsson Tapetserare Hantverksstudion

Lediga arbetsrum finns att hyra i Huskvarna!

I Hantverksstudion på Vättersnäs i Huskvarna finns två stycken lediga rum att hyra på vardera 10 kvm. Det är en kreativ studio med 2 textilkonservatorer, 1 tapetserare och en hantverkande textillärare.

Det finns även en liten lagningsverkstad som hålls öppen regelbundet för drop-inlagning. Det finns tillgång till två st pentryn och en toalett.

Det ena rummet har liksom fotofönster ut mot korridor och det andra har det inte. För övrigt är de lika med 2 st fönster mot väster. Det finns möjlighet att hyra endast ett av rummen. 1500 kr / rum inkl moms.

Är du nyfiken och vill veta mer eller komma och titta så kontakta gärna Anette på mobil 0708-94 21 07 eller mail: aelvingsson62@gmail.com

/Anette Elvingsson, Tapetserare Hantverksstudion

Kurser - övriga

Kurs i Linspånad

med Marie Ekstedt Bjersing

Var: Stensjö by, utanför Oskarshamn

När: 5-6 oktober 2024

Tid: lördag kl. 09.00-18.00, söndag kl. 08.30-14.30

Pris: 2900 kr inklusive lunch, för- och eftermiddagsfika

Ledare: Marie Ekstedt Bjersing

Anmälan: sker via mejl till thea.ostin@kalmarhemslojd.se, senast 2/9.

Kursledaren Marie Ekstedt Bjersing är en mycket uppskattad pedagog som har linspinning och linnevävning som några av sina specialområden. Marie forskar också kring olika vävredskap och metoder, har mästarbrev i handvävning och är adjunkt i textilteknologi vid Textilhögskolan, Högskolan i Borås.

Läs mer på www.marieekstedtbjersing.com

Här kan du hitta fler slöjdkurser:

Slöjdkalendern

www.hemslojden.org/gora-och-besoka/slojdkalendern/

Sätergläntan,

Institutet för slöjd och hantverk: www.saterglantan.se

Slöjd och Byggnadsvård på Nääs

www.slojdochbyggnadsvard.se

Capellagården, Öland

www.capellagarden.se/kurser/

Handarbetets vänner,

www.handarbetetsvanner.se

Workshop i fritt broderi!

med Åsa Hylén

Programverksamhet med klimattema i samband med utställningarna Vittnesmål från de nya klimatzonerna och Broderade Rödlistade arter som just nu visas på Vetlanda Museum.

Var: Vetlanda Museum

När: 21 september 2024 kl 13.00 - 16.00

Anmälan: vetlanda.museum@vetlanda.se senast 18 september

Målgrupp: Alla – från 10 år och uppåt

Ledare: Åsa Hylén

Konstnär Åsa Hylén leder en workshop i fritt broderi på museet! Fint eller fult, rätt eller fel, bra eller dåligt, ett misslyckande eller oväntat lyckat? Låt oss både lekfullt och undersökande se vad några stygn och fritt broderi kan leda till. I workshopen hämtar vi inspiration från den pågående utställningen med broderade rödlistade arter på Vetlanda Museum. Workshopen är kostnadsfri, men du måste anmäla dig för att delta. Vetlanda Museum bjuder på lättare fika, så ange eventuella allergier i anmälan.

Östergötlands ullspinneri

<https://www.slojdvillan.se/>

5-6 oktober Johanna Wallin har kursen "Sticka halvvanter".

12-13 oktober Winnie Poulsen har kurs i vävning utan vävstolar med temat "Kanter och fällar".

Maila info@ullspinneriet.se för mer information.

Utställningar

Broderade rödlistade arter

Täcklebo broderiakademi

Temat med broderade rödlistade arter rullade i gång våren 2023 då en utmaning gick ut till Täcklebo Broderiakademi medlemmar. Gensvaret blev starkt och man märkte att rödlistade arter slog an en sträng. Ämnet har nog medfört lärorika ögonöppnare både för brodöser och betraktare. Det finns en tradition av broderade naturmotiv och här får de broderade organismerna en ny laddning.

"Om en fjärils vingslag sägs kunna orsaka en orkan på andra sidan jordklotet, kan då våra broderier bidra till att värna hotade".

Den svenska rödlistan är en sammanställning av arters status och utdöenderisk i Sverige. Rödlistan bidrar till att identifiera vilka arter och vilka miljöer som behöver åtgärdas och är ett hjälpmedel för att kunna göra naturvårdsprioriteringar.

Parallellt visas utställningen "Vittnesmål från de nya klimatzonerna" som är producerad av SMHI i samarbete med Po Tidholm och Peter Hoelstad.

Det är alltid fri entré på Vetlanda Museum. Museet har öppet tisdag till söndag klockan 12-16.

Utställningen pågår till 29 september

Vantar på Stora Segerstad

Deltagarna i Hemslojdens Hus Stick- och virkkafé kommer att ställa ut vanter på Julutställningen på Stora Segerstad 16-17 november.

Skogens material

Vad betyder skogen för oss idag, och hur använder vi den och dess material?

SHR, Sveriges hemslöjdsföreningars riksförbund, driver just nu projektet Skogens material. Här kan du läsa lite kort om projektet. Mer info finns här: <https://hemslojden.org/ifa-kunskap/skogens-material/>

För att slöjdare ska kunna få tag på bra material är det viktigt att det finns levande skogar, ett rikt odlingslandskap och ett rikt växt och djurliv. Både när det gäller det immateriella och det materiella kulturarvandet tar Hemslöjden tillvara på kunskapen om träd och deras användning och det här projektet skapar möjligheter att nå ut med denna kunskap. En del i arbetet är att ta fram lättillgängligt material.

Kunskapen om vilka träslag som passar till vad finns inom Hemslöjden och många slöjdare kan fortfarande läsa ett träd för att få ut det bästa materialet, förstå hur det vuxit och vad man kan använda de olika delarna till. För vem vill ro med en åra som går av?

Tillsammans med hemslöjdskonsulenter, skogsägare och våra föreningar vill man skapa lokala nätverk och mötesplatser. Frågor som ställts är bland annat:

Vad är en slöjdskog och hur kan bra slöjdmaterial nå slöjdare? Vilka nätverk behöver skapas för mellan skogsägare och slöjdare? Hur kan vi skapa dessa mötesplatser?

Hemslöjdens Slöjdstigar

Hemslöjdens Slöjdstigar handlar om träden, slöjden och materialen. Det innehåller ett nedladdningsbart material med 15 skyltar i Pdf-format för som vi som medlemsföreningar att använda i vår verksamhet. Vi kanske kan sätta upp en egen slöjdstig i närområdet med materialet som utgångspunkt? Vi kan använda alla sidor eller bara vissa, välj det som passar oss bäst. Som ett tillägg till skyltarna finns det även en sida där vi själva kan lägga in egen information, som har samma mall och utseende som de förfyllda.

En tidig version av slöjdstig finns på Ryhov, Slingan. Utmed stigen, som är tre kilometer lång, finns skyltar som berättar om Ryhovs långa och dramatiska historia som sträcker sig tillbaka till 1500-talet. Det finns skyltar med information om växter och djur som lever och växer i området. Dessutom finns det konstverk, skulpturer och växtlighet att vila ögonen på.

Se webinariumsfilmer på hemsidan

I maj 2024 hölls ett webinarium där SHR berättade mer om tanken bakom Slöjdstigar. På webinariet berättade även Malin Ångman,

hemslöjdskonsulent från Kalmar läns Hemslöjdsförening om hur deras arbete med slöjdstigarna gått till.

Föreläsare under webinariet, vars filmer nu kan ses via hemslojden.org var:

Kerstin Sylwan & Bror Forslund: Näver, det beresta materialet

Kerstin och Bror berättar om tankarna bakom utställningen Näver, det beresta materialet, och om hur pandemi och Rysslands invasion av Ukraina påverkade och fortfarande påverkar utställningen och näver i stort. Dessutom visar de många bilder på vackra föremål och de tekniker som används inom näverskapande.

Pernilla Wählin Norén: Slöjdens roll i stadsbyggnaden – En rotad samhällsplanering

Pernillas föredrag handlade om vad slöjden kan göra för samhället, ur en arkitekts perspektiv. Om varför det är relevant att prata om begreppet slöjd idag generellt, men i samhällsbyggnaden specifikt och varför det i byggbranschen är grundläggande med en förståelse för helheten. Där ingår till exempel hänsyn till platsen vi bygger på och kunskap om hur materialen vi bygger med fungerar och var de kommer ifrån. Pernilla berättade även om hur slöjden och slöjdprocessen kan hjälpa oss tänka holistiskt i samhällsplaneringen, och hur hon använder slöjden som arkitekturpedagogisk metod.

Tobias Havaas: Slöjdstigen på Nääs

Tobias som är hemslöjdskonsulent i Västra Götaland har satt samman en slöjdstig vid Nääs slott där han är stationerad. Stigen invigdes 2023 och i filmen får du följa med på en tur och ta del av innehållet som berör både träd, virke, ytbehandling och Nääs spännande historia.

Se filmerna om skogens material här:

Nya böcker

Om skogens material

Träden och slöjden
Hemslöjdens teknikhäften
Helena Åberg med flera

Hur hänger träden och slöjden ihop? Skogen trädens hem är och har länge varit en viktig källa till slöjdmaterial. Människans förhållande till skogen har med tiden förändrats. Från att ha varit en plats för att hitta skydd, mat, ved och material till att det idag finns stora ekonomiska intressen, som syns inte minst genom en omfattande avverkning. Förändringarna påverkar skogen och träden på flera olika sätt och värdet för den biologiska mångfalden och klimatet har blivit allt tydligare. Låt oss ta hand om skogen, tillsammans.

I häftet *Om skogens material* får du lära dig mer om skogen, träden och slöjden. Hela trädet kan användas till slöjd stammen, barken, grenarna och rötterna. Dessutom har olika trädslag olika egenskaper. Du får även möta tre personer som beskriver sitt förhållande till skogen och slöjden. Bli du nyfiken på att slöjda själv finns det instruktioner till två projekt som med små medel går att göra på egen hand. Vi ses i skogen!

Helena Åberg är utbildad inom möbelsnickeri och träslöjd. Hon var under många år läns hemslöjds konsulent i Sörmland. I sin yrkesroll arbetade hon bland annat med projekt inom trä, traditionella tekniker, korgslöjd och immateriellt kulturarv. Hon driver det egna företaget Slöjd i trä som arbetar med kursverksamhet, föredrag och slöjdproduktion.

Broderade vantar : Folklig tradition och nutida hantverk
Lina Odell

Förgyll din garderob med ett par färgsprakande broderade vantar – de enda verktyg du egentligen behöver är nål, tråd och sax!

Det här är något så ovanligt som en vantbok helt utan stickning. Lär dig sy och brodera vantar med historiska förlagor eller komponera nya med avstamp i Sveriges rika textila tradition. Lär dig äldre sömnadstekniker, broderistyg, mönsteröverföring och hur du kan skapa egna mönster. Du får tips om vilka material du kan kika efter på loppis om du inte vill köpa mer kostsamma i butik. En del vantmodeller lämpar sig bäst för handsömnad medan andra fungerar bra att sy på symaskin, totalt innehåller boken 18 mönster och broderier.

Om du är nyfiken på folkdräkt och traditionella mönster men tycker att en hel dräkt är övermäktigt är vantar den perfekta starten. Dessa vantar kan användas till vanliga kläder både till vardag och fest och fungerar lika bra till de slitna jeansen som till finkappan. Du behöver inte vara rädd att det ska bli snett och vint, spretigt eller kitschigt färgmatchat – det är istället en stor del av charmen.

Lina Odell är utbildad inom såväl modern sömnad och mönsterkonstruktion som folklig sömnad och skradderi. Hon driver sitt företag Krusa, arbetar som textillärare på Blekinge folkhögskola och är en flitigt anlitad föredragshållare och kurs-

Sticka Svenska Vantar

Karin Kahnlund

Sverige är kallt under vintern och vantar är självklara plagg. Alla har vantar och vi har långa vanttraditioner. I den här boken hittar du svenska vantar traditionella och nya såväl fingervantar som tumvantar och halvvantar, och i en mängd varianter.

Karin Kahnlund ger pedagogiska beskrivningar av detaljer och tekniker så att du kan göra olika kanter, kragar, tumkilar, hoptagningar och mönster. Här finns allt du behöver för att kunna skapa dina egna vantar. Du kan också välja att sticka efter Karins grundmodeller, till exempel slitstarka arbetsvantar, de finaste bröllopsvانتarna, vantar till stora och små, tunna vantar till den första höstkylan eller de varmaste vantarna till den frusne. Eller kanske en livsvante med bilder ur just ditt liv!

Sticka svenska vantar är en blivande klassiker i ditt stickbibliotek. Ett måste för alla som gillar att sticka vantar!

ledare. 2021 blev hon först i Sverige med att ta gesällbrev i dräktsömnadsvyrket. Hennes skapande rör sig fritt mellan konst, traditionsbunden slöjd och nyskapande, alltid med en grund i Sveriges rika textila folkliga tradition.

Nya böcker

Observationer

Lotta H. Löthgren

Observationer är som en stickad promenad genom skogen och årstiderna. Med en skarp blick för naturens små under kombinerar Lotta H. Löthgren stickmönster med betraktelser över det landskap där hon bor: en liten by i sydöstra Småland, invid skogar och sjöar. Där tillbringar hon sina dagar med att sticka, skriva, designa stickmönster och handfärga garn.

Observationer innehåller nio mönster på vackra och hållbara stickade plagg och tillbehör, bredvid essäer om ett liv nära naturen.

”Den här boken är ett möte mellan mig och den plats där jag bor, sedd från ett väldigt mänskligt perspektiv, återberättad med landskapets alla lågmälda ljud som bakgrund,” säger Lotta.

Lotta H. Löthgren är stickdesigner och författare. Hon bor med sin familj, hundar och höns i en liten by i sydöstra Småland där hon driver en garnbutik och handfärgar garn. Där lever hon ett liv i samklang med det omgivande landskapet och årstidernas skiftningar: en ändlös källa till inspiration. I sitt designarbete kombinerar hon vackra detaljer med praktiska, användbara plagg väl lämpade för ett liv nära naturen.

Stickning - en värmande kärlekshistoria
Sofia Karlsson

Maska för maska, varv efter varv, löper garnet mellan fingrarna. Med en rytm som liknar hjärtats slag växer vackra och värmande plagg fram men för Sofia Karlsson är stickningen så mycket mer än det färdiga plagget. Genom händernas arbete manifesteras våra tankar, känslor och drömmar och vi förvaltar den värdefulla kunskap som ärvts vidare genom generationer.

I den här boken finns stickmönster på sockor, vantar, mössor, en kofta och sjalar såväl som reflekterande texter och några recept. Kliv in i Sofias kreativa värld fylld av färg och form, där stickningen bjuder in till möten över generationer och kulturer. Ledsagade av en uppriktig tro på att vi tillsammans kan göra världen till en varmare och mer rofylld plats blir tillvaron lite mjukare, en maska i taget.

Stickning - en värmande kärlekshistoria är mer än en vanlig stickbok. Det är en bok som inspirerar till eftertanke och vidgar våra perspektiv till att se storheten i det enkla och lilla.

Sofia Karlsson är utbildad konstvetare, fotograf och lärare men arbetar sedan tio år tillbaka som stickdesigner. Genom sitt Instagramkonto *@sofiatales* och Youtubekanalerna Sofia's Tales inspirerar hon tusentals människor till att sticka och säljer sina mönster över hela världen. Sofia föreläser och anordnar också retreatar i Sverige och utomlands.

Vinterstickat

Maja Karlsson

Med avstamp i den kalla årstiden och den nordiska vintern har stickdesignern Maja Karlsson här skapat tjugofem beskrivningar till värmande ylleplagg. Alltifrån snabbstickade vantar, benvärmare, sockor och mössor till lite större plagg som tröjor och koftor som kräver mer erfarenhet. Här finns också mamelucker och en sjal. Hela kroppen ska ju vara varm!

Projekten är graderade efter svårighet och plaggen är i många storlekar. Boken innehåller beskrivningar och diagram som är lätta att följa, Majas trivsamma texter samt tips och råd. I slutet av boken finns även en stickskola som ingående visar de moment som kräver lite extra. Och som alltid med Majas böcker: ett fantastiskt bildmaterial som skänker underbar sticklust.

När Maja var sex år lärde hon sig sticka av sin mormor – ända sedan dess har hennes fascination över stickningens möjligheter vuxit. I dag jobbar hon främst som stickdesigner, författare och föreläsare. Maja Karlsson har tidigare givit ut ett flertal stickböcker.

"Ljusets fest i folklig dräkt - En Luciaupplevelse"

När man har en fot i Svenska kyrkan och en fot i Hemslöjden, eller rättare sagt som Hemslöjdens representant i Dräktrådet i Jönköpings län föds lätt idéer, så var det när idén till detta luciatåg föddes. På sociala medier har det då och då fladdrat förbi bilder av olika framträdanden i kyrkor med folkdräkter. Här föddes en liten tanke, ett embryo, man skulle kanske kunna göra något med folkdräkter där vi kan visa upp länets textila kulturarv. Mycket mer än så har det inte blivit innan tillfället uppstod en dag i april.

När jag så satt på jobbet där vi hade möte och höstens och julens gudstjänster skulle planeras var det en musikgudstjänst den 15 december som inte var planerad. Det spånades i arbetslaget och jag tänkte, den gudstjänsten kan jag och Ola planera.

Idén presenterades hemma vid köksbordet och tillsammans spånar vi vidare. Vad kan vi göra? Vad är genomförbart? Kan och hinner vi? Ja det var flera frågor men efter lite diskussioner

började idén att ta form, den var så pass tydlig att vi bestämde att det här presenterar vi för Dräktrådet vid nästa möte. Sagt och gjort, idén presenterades på Dräkträdsmötet där vi vred och vände ytterligare på idén. Och jo, det går att genomföra och vi har gott om tid. Först behövde vi få ihop en kör med minst tio deltagare. Det borde gå, jag känner ju några som sjunger i kören som vi skulle kunna fråga och på Olas jobb är det ju också några som sjunger i kör. Dags att börja jobba.

Nu har idén tagit form på allvar, vi har en kör och den består inte av tio personer utan av 20 deltagare. Att hitta personer som ville vara med och sjunga i kören visade sig inte vara så svårt som vi befarat. Frågan vi ställde var enkel, vill du vara med och sjunga i Stengårdshults kyrka den 15 december? Frågan var förenad med 1 krav, vi klär dig.

Självklart ska det bli ett luciatåg och deltagarna ska bära dräkt från våra härader i Jönköpings län. Musikaliskt blir det en blandning av traditionellt och nytt.

Joakim Depui

Tid: 15 december kl. 18:00

Plats: Stengårdshults kyrka

Ett evenemang i samarbete mellan Svenska kyrkan och Dräktrådet i Jönköpings län under ledning av Joakim & Ola Depui.

Tabergsådalens kulturhus

Tabergsådalens kulturhus är en ny plats för att både skapa och uppleva kultur. Föreningen har sina lokaler i gamla Norrahammars bruk på Hammarvägen 39. Hit kan du gå för att se aktuella utställningar, lyssna på föreläsningar men även själv delta i till exempel textila kurser som hålls i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan i kulturhusets nyinredda allmänna verkstad.

och konsthantverkare som arbetar helt eller delvis med att försörja sig på sin konst.

Aktuellt i höst är ett läsfrämjande projekt för barn med vuxen där en gemensam dockteater skapas med utgångspunkt i en författares bilderboksproduktion. I projektet gästspelar bland annat dockteater Sesam med ett Skuggspel dessutom kommer författaren och bilderboksmakaren Lotta Geffenblad på besök. Ta med ditt barn, barnbarn eller lånebarn och kom!

I augusti startades en ny förening, KKV Jönköping, som kommer att dela lokaler med kulturhuset och som inriktar sig på att få till stånd kollektiva verkstäder (KKV) för konstnärer

Under hösten kommer huset även att ha konceptet Slöjdklubben vid några tillfällen.

Håll utkik på www.tdkultur.se där det finns aktuellt kalendarium och information om hur du bokar plats på de olika kurserna och evenemangen.

Säljes

ENE TILL SLÖJD

Enevirket finns på en gård med avstånd c:a 2 mil till vardera Eksjö, Nässjö, Vetlanda.
Pris efter överenskommelse.
Kontakta Anna Lena 070-970 17 44

SÖDRA VEDBO DRÄKT

Sparsamt använd och i bra skick, sydd på 1980- talet. Storlek ca 38. Silversmycke till sjalen ingår. Handsydd svart "folkdansskor" storlek 37-38 ingår i paketet. Pris 5000:-.
Vid intresse kontakta mig på 073-768 31 32 eller maila brittaedmark@hotmail.com. Jag och dräkten finns i Linköping.

EFTERLYSNING skarvsöm

Har du, eller vet du någon som har gamla skarvsömsföremål?

Då skulle vi vilja komma i kontakt med dig.

Vi håller på med ett projekt kring skarvsöm, läs sidan 6 och söker med ljus och lykta efter historiska föremål som kan ge oss både svar och inspiration.

Har du något att dela med dig av, kontakta antingen Jönköpings läns hemslöjdsförbund: 0733-701918 eller info@jonkopingshemslojden.org eller Eva Landén: 010-242 59 95 eller eva.landén@rjl.se

DigitaltMuseum

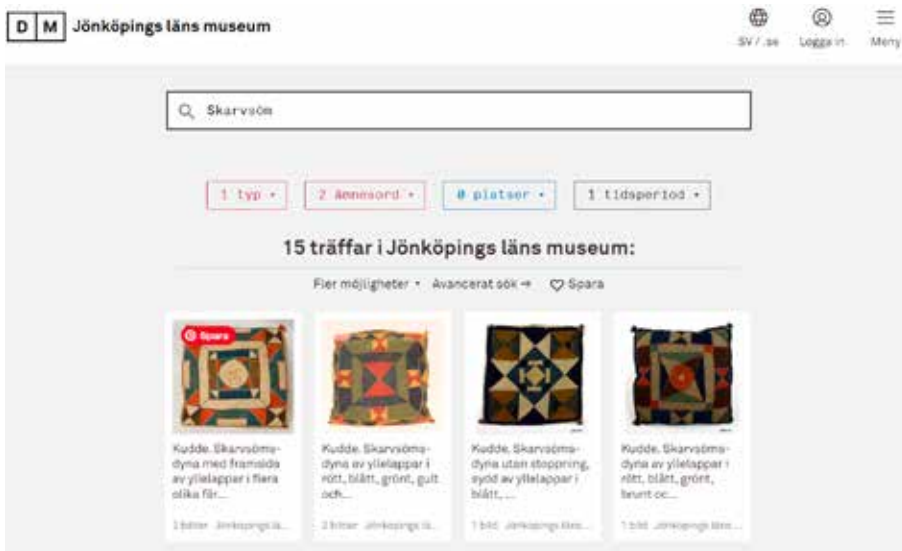
Du har väl inte missat möjligheten att utforska DigitaltMuseum? Bara ett knapptryck bort finns stora samlingar och massor av föremål som väntar på att utforskas. Mycket som tidigare bara visats i särskilda utställningar och i böcker. Och ännu mer som aldrig blivit visat för allmänheten innan det lagts upp i digitalt museum.

Grundtanken med DigitaltMuseum är att museernas samlingar ska vara tillgängliga för alla intresserade, oavsett tid och plats. Något man verkligen lyckas med! Det är lätt att fastna när man väl börjar göra efterforskningar i databasen. Föremålen är kategoriserade för att underlätta sökningarna men ibland krävs det extra fantasi och lite tålamod för att använda rätt söktermer.

Systemet utvecklas hela tiden, fler föremål läggs till och beskrivningarna uppdateras. Liknande system finns även i andra länder och genom att översätta begrepp kan man titta på mycket slöjd och hantverkstraditioner även från andra länder.

Hade du inte möjlighet att vara med på vår medlemskväll kan du gå in på Digitalt museum och söka på skarvsöm på Jönköpings läns museum, då ser du alla de skarvsömsdynor som de har i sina samlingar. Utökar du sökningen till alla museum så kan du se ytterligare skarvsömsföremål. Allt är givetvis inte digitaliserat än och ibland kan man även hitta föremål som inte är kategoriserade under skarvsöm och då får man använda lite fantasi. Söker men på till exempel skarvsömsmeknik, kudde, dyna kan man hitta ytterligare föremål som är sydda i skarvsöm men då får man ju även mycket andra träffar. Med lite fantasi och tålamod kan man lägga många lärorika timmar på att utforska samlingarna runt om i landet.

Ida Wigrup

Så här ser det ut när du söker på skarvsöm på JLM.

Pågående till

- ◆ **10 september**
UTSTÄLLNING, Vi sätter ljuset på Fröken Smart och Whimsical Wiring, med Linda Nydenmo och Anne Ekwurtzel, Hemslöjdens Hus.
- ◆ **15 september**
UTSTÄLLNING, TRÄ ART 2024 och Hundra textila röster på Kulturgatan Bodafors.
- ◆ **15 september**
UTSTÄLLNING, Hudnära, Broderade och tatuerade bilder, på Eksjö museum.
- ◆ **15 september**
UTSTÄLLNING, Låt hundra blommor blomma, Röhsska museet, Göteborg.
- ◆ **16 september**
UTSTÄLLNING, KOIJ Konsthantverk, Jönköping, Gemensamt av KOIJ:s medlemmar, samt Södra Vätterbygdens Konstrunda, där några ur KOIJ deltar.
- ◆ **22 september**
UTSTÄLLNING, Avtryck & Färg från växter och svampar, Anna Kjellander, Smålands museum, Växjö.
- ◆ **25 september**
UTSTÄLLNING, Naturen som färg, Anna Kjellander, Habo bibliotek.

- ◆ **29 september**
UTSTÄLLNING, Rödlistade broderade arter, Vetlanda museum.

September

- ◆ **5 september**
TVÅÄNDSSTICKORNA träffas i Hemslöjdens Hus, kl 17.30–20.30.
- ◆ **7 september**
Hemslöjdens dag firas över hela landet.

- ◆ **8 september**
Kulturarvsdagen, besök museerna i Eksjö; Krusagården, Fornminnesgården, Eksjö brandmuseum och Eksjö museum, kl 11–15.

- ◆ **10 september**
BRODERITRÄFF, Nässjö Slöjdförening på Biblioteket Nässjö, kl 15.30–18.

- ◆ **13 september - 17 oktober**
UTSTÄLLNING, Vi sätter ljuset på Spånfåglar med Sandra Stigert, Hemslöjdens Hus.

- ◆ **14 - 15 september**
KURS, Karvsnitt med Elin Juberg, anmälan.

- ◆ **17 september**
SPINNCAFÉ i Hemslöjdens Hus, kl 17.30.

- ◆ **17 september - 7 oktober**
UTSTÄLLNING, KOIJ Konsthantverk, Jönköping, Johan Rydberg, smide och Lisen Karlsson-Nilsson, tovat.

- ◆ **18 september**
STICK- OCH VIRKKAFÉ i Hemslöjdens Hus, kl 17.30–20.30.

- ◆ **19 september**
Broderigruppen ROBYGGARNA träffas i Hemslöjdens Hus, kl 17.30.

- ◆ **21 september**
VÄTTERSPELSEN träffas i Hemslöjdens Hus, kl 10-14.

- ◆ **21 september**
WORKSHOP med Åsa Hylén, på Vetlanda museum, kl 13-16 anmälan.

- ◆ **21 - 22 september**
Lär dig spinna, KURS på Åsens by, anmälan <https://asensby.se/>.

- ◆ **24 september**
BRODERITRÄFF, Nässjö Slöjdförening på Biblioteket Nässjö, kl 16.30–19.

- ◆ **28 september**
Spinnkafé i Svinhuset, Åsens by, kl 11 - 16.

- ◆ **28 september**
FÖRELÄSNING, Kerstin Gynnerstedt, på Jönköpings läns museum, kl 13.

- ◆ **28 september - 6 oktober**
KONSTFESTEN på Spinnnet i Habo, lördagar och söndagar kl 12-18, vardagar kl 14-18.

- ◆ **29 - 30 september**
KORGSFEST med internationellt korgseminarium/webinarium

- ◆ **30 september**
KURS, brickbandsvävning, Nässjö Slöjdförening, ytterligare 3 tillfällen, anmälan.

Oktober

- ◆ **3 oktober**
MEDLEMSMÖTE, Värnamo Slöjdförening, kl 17.

- ◆ **3 oktober**
TVÅÄNDSSTICKORNA träffas i Hemslöjdens Hus, kl 17.30–20.30.

- ◆ **7 oktober**
Täcklebo BRODERIAKADEMI träffas i Hemslöjdens Hus, kl 17:30.

- ◆ **7 oktober**
BRASAFTON i Slöjdaretorpet, Handkraft, kl 18.

- ◆ **8 oktober**
BRODERITRÄFF, Nässjö Slöjdförening på Biblioteket Nässjö, kl 16.30–19.

- ◆ **8 - 28 oktober**
UTSTÄLLNING, KOIJ Konsthantverk, Jönköping, Sarah Oswald, keramik och Eva Rosell, textil.

- ◆ **9 oktober**
KREATIVA HÄNDER, på Jönköpings läns museum, kl 17:30-20.

♦ **10 oktober**
FÖREDRAG med Erik Torstensson på Jönköpings läns museum, kl 17:30.

♦ **12 oktober**
STICKEVENT på Studieförbundet Vuxenskolan i Nässjö.

♦ **13 oktober**
VÄSTSVENSKT MÄSTERSKAP i linspinning 2024 på Rydal.

♦ **15 oktober**
SPINNCAFÉ i Hemslöjdens Hus, kl 17.30.

♦ **16 oktober**
STICK- OCH VIRKKAFÉ i Hemslöjdens Hus, kl 17.30–20.30.

♦ **17 oktober**
VISNING av spånfåglar, Sandra Stigert, kl 17:30.

♦ **19 oktober**
Binda höstkransar med Nässjö Slöjdförening på Kulturgatan Bodafors, kl 11-13.

♦ **21 oktober**
Rya i ram, träff för Handvävarna i Hemslöjdens Hus, kl 18, anmälan.

♦ **21 oktober - 19 november**
UTSTÄLLNING, Vi sätter ljuset på Smide med Johan Rydberg, Hemslöjdens Hus.

♦ **22 oktober**
BRODERITRÄFF, Nässjö Slöjdförening på Biblioteket Nässjö, kl 16.30–19.

♦ **24 oktober**
Broderigruppen ROBYGGARNA träffas i Hemslöjdens Hus, kl 17.30.

♦ **26 oktober**
VÄTTERSPEITSEN träffas i Hemslöjdens Hus, kl 10-14.

♦ **26 oktober**
HANTVERKSMÄSSA Glada Hantverkare i Gummifabriken, Värnamo, flera utställare, lotteri, kl. 11-15.

♦ **29 oktober - 7 januari**
UTSTÄLLNING, KOIJ Konsthantverk, Jönköping, julutställning, samt gästutställare Ingvor Gustafson med handstöpta konstljus.

November

♦ **4 november**
BRASAFTON i Slöjdaretorpet, Handkraft, kl 18.

♦ **4 november**
Täcklebo BRODERIAKADEMI träffas i Hemslöjdens Hus, kl 17:30.

♦ **5 november**
BRODERITRÄFF, Nässjö Slöjdförening på Biblioteket Nässjö, kl 16.30–19.

♦ **7 november**
TVÅÄNDSSTICKORNA träffas i Hemslöjdens Hus, kl 17.30–20.30.

♦ **9 – 10 november**
KURS, Spinna garn med Erik Torstensson, anmälan.

♦ **12 november**
SPINNCAFÉ i Hemslöjdens Hus, kl 17.30.

♦ **13 november**
MEDLEMSKVÄLL, Hemslöjdens Hus, kl 18.

♦ **13 november**
KREATIVA HÄNDER, på Jönköpings läns museum, kl 17:30-20.

♦ **13 november**
Handvävarna tittar på handdukar i samlingarna på Jönköpings läns museum, kl 17:30, anmälan.

♦ **16 - 17 november**
Stora Segerstads julmarknad.

♦ **19 november**
BRODERITRÄFF, Nässjö Slöjdförening på Biblioteket Nässjö, kl 16.30–19.

♦ **21 november**
Broderigruppen ROBYGGARNA träffas i Hemslöjdens Hus, kl 17.30.

♦ **23 november**
VÄTTERSPEITSEN träffas i Hemslöjdens Hus, kl 10-14.

♦ **23 - 24 november**
JULMARKNAD i Voxtorp, Slöjdarna i Värnamo kommun.

♦ **25 november - 19 december**
UTSTÄLLNING, Vi sätter ljuset på Skaparglädje med Gabriella Eriksson, Hemslöjdens Hus.

♦ **27 november**
STICK- OCH VIRKKAFÉ i Hemslöjdens Hus, kl 17.30–20.30.

♦ **30 november**
SKARSÖMSDAG i Hemslöjdens Hus, kl 10.00-15.00.

December

♦ **1 december**
JULSKYLTING i Habo, Handkraft finns på biblioteket.

♦ **2 december**
Täcklebo BRODERIAKADEMI träffas i Hemslöjdens Hus, kl 17:30.

♦ **3 december**
BRODERITRÄFF, Nässjö Slöjdförening på Biblioteket Nässjö, kl 16.30–19.

♦ **5 december**
TVÅÄNDSSTICKORNA träffas i Hemslöjdens Hus, kl 17.30–20.30.

♦ **11 december**
KREATIVA HÄNDER, på Jönköpings läns museum, kl 17:30-20.

♦ **15 december**
Luciagudstjänst i Stengårdshults kyrka, kl 18.

♦ **9 januari -11 februari**
UTSTÄLLNING, Vi sätter ljuset på Skarvsöm, Hemslöjdens Hus.

För mer information ring utvecklingarna inom hemslöjd 010-242 59 95, 242 59 96, 242 59 97 eller titta på www.rjl.se/hemslويد

Stipendier

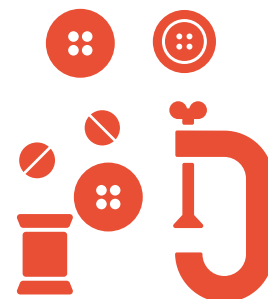
Varje år delar Hemslöjden ut stipendier till slöjdare, formgivare och andra sökanden.

Ansökan är öppen från 15 augusti till 15 september och görs via ansökningsformulär på www.hemslojden.org

Hemslöjden premierar slöjdare och konsthantverkare med genuin kunskap som vill utveckla slöjden. Varje år delar vi ut ett antal stipendier.

Hemslöjdens stipendier kan sökas av både studenter och verksamma. Vissa stipendier är avsedda för ett speciellt ändamål, till exempel utbildning.

Välkommen med din ansökan!

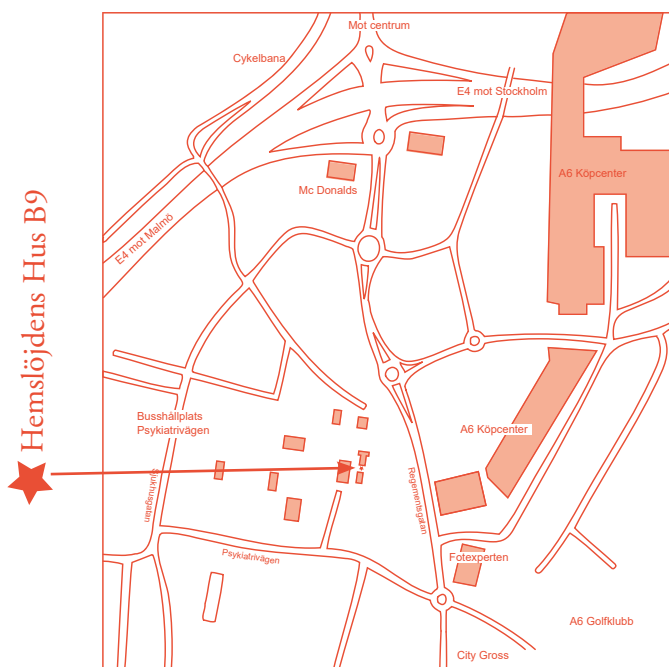
Hitta till Hemslöjdens Hus

Hitta till Hemslöjdens Hus, Hus B9, Länsjukhuset Ryhov, Jönköping.

Hemslöjdens Hus ligger på sjukhusområdet Ryhov, husen har nummerbeteckningar som inte hör ihop med gatorna. Närmaste gata är Psykiatrivägen.

Följande bussar trafikerar området: nummer 3, 112, 113, 114, avstigning Ryhov Norra, nummer 4, avstigning Psykiatrivägen, samt buss 500 Ryhov Östra.

Utanför Hemslöjdens Hus finns parkeringsplatser som dagtid är reserverade för personal, men dessa kan vi nyttja kvällar och helger, så där kan du parkera om du kommer med bil.

OM FÖRBUNDET

Om förbundet

Jönköpings läns Hemslöjdsförbund är den samlade hemslöjdsorganisationen i Jönköpings län. Till förbundet finns tre lokala hemslöjdsföreningar knutna. Jönköpings hemslöjdsförbund är anslutet till SHR, Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund.

Vill du bli medlem?

Du som är slöjdintresserad är välkommen som medlem i Jönköpings läns Hemslöjdsförbund då har du möjlighet att delta i slöjdcaféer, inspirationsdagar, resor, föredrag och kurser i olika slöjdtekniker.

Medlemsavgift

För 2024 är medlemsavgiften 220 kronor för vuxen, 50 kronor för ungdom under 26 år och 330 kronor för familj.

Vill du bli medlem i Jönköpings läns Hemslöjdsförbund, gå in på hemslojden.org och fyll i dina uppgifter under fliken bli medlem.

Som medlem får du:

Som medlem får du medlemspris på tidningen Hemslöjd, kurser på Sätergläntan institutet för slöjd och hantverk, Skansens kurser, Hemslöjdsresor och du får Hemslöjdens nyhetsbrev.

Vill du bli medlem i någon av de lokala föreningarna kontakta respektive förening eller gå in på www.hemslojden.org.

Du hittar info om föreningarna här till höger.

Händer nr 3 2024

Jönköpings läns hemslöjdsförbund

Hemslöjdens Hus, Hus B9, Länssjukhuset Ryhov,
551 85 Jönköping

Hemsida www.hemslojden.org

E-post info@jonkoping.hemslojden.org

Ordförande Anna Kjellander, Habo

0733-70 19 18, anna@annakj.se

KASSÖR Lena Carlsson, Värnamo

0708-56 64 29 lenacarlsson007@gmail.com

SEKRETERARE Stina Petersson, Jönköping,

070-360 31 28

ÖVRIGA LEDAMÖTER

(v ordf) Ida Wigrup, Jönköping, 073-664 09 44,
idawigrup@hotmail.com

Therese Damm, Bodafors, 070-695 13 55

(dräkträdsrepr.) Joakin Depui, Hestra, 070-335 63 54

Gabriella Eriksson, Jönköping, 0702-98 89 24

Maria Haneskog, Värnamo, 076-199 12 05

Marie Svensson, Habo, 070-358 11 24

Handkraft, Habo

Ordförande Ankie Lund 070-531 43 56,

ankie0121@gmail.com

Nässjö Slöjdförening

Ordförande Therese Damm, Bodafors, 070-695 13 55

dammte@live.se

Slöjdare i Värnamo kommun

Ordförande Eva Törnroth, Bor, 070-741 02 84

evatornroth@gmail.com

Hemslöjden

A PP Sverige, Port Payé
PostNord 20728974

Frankeringservice

Avsändare: Kulturutveckling – hemslöjd, Region Jönköpings län,
Hemslöjdens Hus, B9, Länsjulkhuset Ryhov, 551 85 Jönköping

